

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 54. SZÁM.
TEL.: 21-00, ÉJJEL 10-TÓL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGO, FÉL
ÉVRE 15 PENGO, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 20.) 1939 AUGUSZTUS 5. SZOMBAT

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIII. EVFOLYAM, 179. SZÁM

MAGYARORSZÁG revíziós törekvései összhangban vannak Németország közép- európai célkitűzéseivel

-- írják az olasz lapok

Róma, augusztus 4. Az Osservatore Romano csütörtöki vezércikkét a magyar-román viszonyokról szenteli. A Vatikán lapja Csáky István gróf külügyminiszter beszédével foglalkozva hangoztatja, hogy a külügyminiszter beszéde világos állásfoglalás volt a tengelyhatalmak mellett.

A magyar külügyminiszter hangoz-

tatta Magyarország békevágyát, de hozzátette azt is, hogy

a békeakarát nem jelenti a jogos törekvésekről való lemondást.

Rómában és Berlinben nagy megelégedéssel vették tudomásul Csáky István beszédét. A lap rámutat arra, hogy

Magyarország revíziós törekvé-

sel összhangban vannak Németország közép-európai célkitűzéseivel és ugyancsak megfelelnek a tengelyhatalmak érdekeinek Budapest és Belgrád közeledésére.

Nagyvárad, augusztus 4. (Bud. Tud.) A „Magyar Lapok“ közlése szerint magyaránvú katonai behívások történtek augusztus 15.-ére.

lyet az angol kormány nem fogad el jogszerűnek. Nem az a fontos azonban, hogy miként értelmezzük a szavakat, hanem az, hogy hogyan értelmezzük mi azokat a gyakorlatban. És ha az angol kormány kijelenti, hogy nézete szerint ez a formula

nem jelenti politikánk megváltoztatását, minthogy tényleg nem jelenti, akkor ez kétségkívül fontosabb, mint bármi más.

A gyanúsítottakat ki kell szolgáltatni

— Ami azt az állítást illeti, hogy a japánok közös rendőri ellenőrzést kívántak a tiencini angol negyedben, nem tudom, mit jelent a „japánok“ kifejezés ebben a vonatkozásban, mert nem mindig teljes az egyetértés Tiencin és Tokió között. Kétség esetén Tokió felfogását kell elfogadnunk. Egyébként a tokiói megbeszélések azon alapon folytak, hogy a rendőrségi ellenőrzés a város tanácsának vagy hivatalnokainak a kezében maradjon.

A gyilkossággal gyanúsított négy kínai ügyében a japánok betérjesztették bizonyítékaikat és ha az ügy megvizsgálása kellőképpen indokolja a gyanút, akkor nem lehet mást tenni, mint a gyanúsítottakat kiszolgáltatni. Az ezüst- és valutakérdés Tiencinnél sokkal nagyobb területre vonatkozik és ennél fogva nemcsak az angol kormány érdekeit érinti.

— Ami az ellenzék amaz állítását illeti, hogy Kína a békearcú része, vajjon azt akarja-e ezzel mondani, hogy Kínának is olyan kezességet adjunk, mint Romániának, vagy Lengyelországnak?

Noel Baker: Azt akartam ezzel mondani, hogy jelentse ki a kormány, hogy Kínát szerződéshez támadás áldozatának tekintti és tegyen gyakorlati lépéseket Kína támogatására, beleértve az angol-japán kereskedelmi szerződés felmondását.

Chamberlain: Egyetlen ígéretünket sem szegjük meg. Nem vagyunk kötelesek a japán kereskedelmi szerződést felmondani. Egyébként is a felmondás csak 12 hónap múlva lenne érvényes és a legmesszebb menő következményekkel járna a dominiumokra nézve.

„A legközelebbi hónapokban még súlyosabb problémák merülhetnek fel“

— Nagyon messzemenő kötelezettségeket vállaltunk Európában,

amelyek következtében Anglia bizonyos fordulatok esetén köteles volna háborút indítani.

— Lehetetlenség volna hasonló kötelezettségeket vállalni a Távol-Keleten. Anglia valamennyi erőforrását nagyon nehéz dolog

Chamberlain miniszterelnök:

„Lehetetlenség volna hasonló kötelezettségeket vállalni a Távol-Keleten, mint Európában“

Külügyi vita az angol alsóházban

London, augusztus 4. Az alsóházi ülésén élénk külpolitikai vita fejlődött ki.

Butler külügyi államtitkár Adams és ifjabb Henderson Artur kérdéseire kijelentette, hogy az utóbbi hetekben fokozott katonai és félkatonai tevékenység folyt Danzig szabadvárosban. Anglia a leg gondosabban figyeli a helyzetet és a lengyel kormány szoros érintkezésben áll az angol kormánnyal.

Adams: Vajjon nehézágyúk felállítására Danzigban közvetlen támadás ismérve volna-e?

Butler: Nincs olyan értesülésünk, mintha nehézágyúkat állítottak volna fel.

Adams: Ha tényleg felállítják a nehézágyúkat, ez közvetlen támadást jelentene-e?

Butler: Nem felelhetek képzeletbeli esetekre vonatkozó kérdésre.

Mander: Vajjon igaz-e, hogy Danzigot már teljesen átengedték a Német Birodalomnak és még csak a Gdyniát uraló nehézágyúk bevitelére van hátra?

Butler: Ezt nem állíthatnám.

Európában van ilyen tengeri haderőnk. Bizonyos körülmények között szükségesnek tartjuk, hogy tengeri haderőket oda küldjünk.

— Sokkal szívesebben elintéznék ellentétünket Japánnal megbeszélések és tárgyalások, mint erőszakos fenyegetések útján, felléve, hogy ezt alapvető szempontjaink és elveink feláldozása nélkül tehetjük.

— Elsősorban a Kína különböző részeiben szétszórtan élő magányos, védtelen angolokra gondolok. Még ha úgyszólván hónap, hogy elmegyünk a legvégsőig, aligha védhetők meg ezeket az angolokat és semmiesetre sem védhetők meg mindnyájunkat. Úgy érzem, hogy kötelességünk velük szemben, hogy lehetőleg ne növeljük azt a veszélyt, amelyben máris forognak.

— Craigie nagykövet, aki nagy ügyességgel, nyugalommal és bátorsággal vezeti a tárgyalásokat a kivételesen súlyos körülmények között, formulában állapodott meg, amely az ellenzék nézete szerint olyan értelmezéssel készült, ame-

Chamberlain miniszterelnök beszéde

Chamberlain miniszterelnök a vitában elhangzottakra felelve többi között ezeket mondotta:

— Nem igyekszem titkolni, hogy a kormány a legerősebben helyteleníti azt a számos incidenst, amelybe a japánok bonyolódtak bele a Távol-Keleten az utóbbi hónapokban, azonban figyelembe kell venni, hogy Anglia helyzete különösen nehéz.

— Még mindama sértések és károsítások közepette is, amelyekkel a japánok Kínában angol alattvalókat elhalmaznak, emlékeznünk kell arra, hogy jelen pillanatban

határai vannak annak a segítségnek, amelyet Távol-Keleten honfitársainknak nyújthatunk. Jelen pillanatban nincs a Távol-Keleten a japán tengeri haderőnél erősebb hajóhadunk, itt

megmérni. Anglia nagyon gazdag ország, az angol nép elszánt és határozott szellemű nép, de a bölcsesség szükségképpen határok közé szorítja azokat a kötelezettségeket, amelyek vállalása ránkényszerítene.

— Engem is a legnagyobb mértékben felháborítanak bizonyos dolgok, amelyek a Távol-Keleten történnek. Felforr a vérem, ha egyes ott történt esetekről hallok; de bármilyen hevesek legyenek is érzelmeink, ne felejtsük el már eddig vállalt kötelezettségeinket, sem pedig a helyszínén lévő honfitársaink helyzetét. Igyekeznünk fogunk ezeket a tárgyalásokat folytatni, hogy megóvjuk az elveket, amelyek eddigi eljárásunkat irányították.

— A végsőkig meg fogjuk óvni a távolkeleti angol alattvalók érdekeit és vagyonát. Igyekeznünk fogunk türelmet és észszerű mérsékletet tanúsítani, belátva, hogy mindeme felháborító dolgok mögött a kínai japánok őszinte gyanúja lappanghat Anglia magatartása tekintetében. De mindenekfelett nem szabad elfelejtenünk, hogy

a legközelebbi hónapokban még súlyosabb és közelebbi problémák is merülhetnek fel

és erőnket erre kell tartogatnunk, hogy szembeszálljunk a szükségállapottal, amely ezzel előállhat.

London, augusztus 4. Chamberlain alsóházi beszédét rövid vita követte, melynek során lord Winterton főtárnok-mester a kormányközi menekültügyi bizottság elnöke előadta, hogy az eviani bizottság megalakítása óta 150 ezer menekült hagyta el Németországot. Angliában most 40 ezer menekült tartózkodik.

Az alsóház végül október 3-ig elnapolta ülésézését. Felhatalmazta a speakert, hogy a Házat ennél korábban is összehívhasssa, ha a kormány ezt közérdekből szükségesnek tartja.

A Lordok háza szintén október 3-ig napolta el üléseit.

London, aug. 4. (MTI): Chamberlain miniszterelnök ma este Cherquerbe utazott, ahol néhány napot tölt el, majd Skóciába utazik, ahol halászni készül.

Ülést tartanak a felsőház bizottságai

Budapest, augusztus 4. A Felsőház közlegi bizottsága augusztus 10.-én ülést tart. Tárgy: A magyar állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről szóló 1879. L. t. c. kiadásáról és módosításáról benyújtott törvényjavaslat.

Budapest, augusztus 4. (MTI) A felsőház igazságügyi, valamint kereskedelem és közlekedésügyi bizottsága augusztus 10.-én együttes ülést tart. Tárgy: Az árukészlet ügyét egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló törvényjavaslat.

VIGSZINHÁZ

A legnagyobb francia filmoperett OSCAR STRAUSS gyönyörű zenéjével.

Vágyak vaicere

Fősz.: Yvonne Printemps. Csak 16 éven felülieknek!!!

Franco tábornok lesz a spanyol államfő

Kormányzói jogkörrel, katonai direktórium élén kormányozza Spanyolországot

Róma, augusztus 4. A Stampa madridi külföldi tudósítója szerint — minden jel arra mutat, hogy Franco tábornok állandó jelleggel a spanyol állam feje lesz, kormányzó (régensi) jogkörrel. Az eredeti terv az volt, hogy Franco tábornok olyan kormányt nevez ki, amelynek élén egy közismert polgári személyiség állt volna. Minthogy ez a megol-

dás vitákra adott alkalmat, azt a megoldást választották, hogy katonai direktórium alakul, amelybe több polgári személyiség is bekapcsolódik. A katonai direktórium olyan volna, mint annak idején Primo de Rivera direktóriuma. — azonban egészen új módok szerint kormányozná Spanyolországot.

Emlékművet állít a Magyar Frontharcos Szövetség a Piave partján

Budapest, augusztus 4. A Piave partján hősi emlékművet állít a Frontharcos Szövetség. Az Országos Frontharcos Szövetség újonnan választott országos intézőbizottsága most tartotta vitéz Takács-Tolvay József elnöklésével alakuló ülését, amelyen az Országos Intézőbizottság egyhangú lelkesedéssel megszavazta Ker-

tesz Elemér országos ügyvezető alelnök indítványát, amely szerint a háború kitörésének 25-éves évfordulójára a Piave partján a Frontharcos Szövetség emlékművet állít és annak felavatására az Országos Frontharcos Szövetség zárandoklatot rendez.

A szepességi németek magyar iskolába fratják gyermekeiket

Magyar iskolák felállítását kéri

Lőcse, augusztus 4. (Bud. Tud.) Különös eredménnyel zárult több alszepességi és abauji németlakta községekben a beiratás. Kiderült, — hogy Szomolnok után 60. Szepesremetén 20 gyermeket, Szomolnokon, Stószon és Mecenzéfen az is-

kolás gyermekek több mint felét szülei magyar iskolákba kívánják beírni. Az említett szepességi községek lakosai magyar nyelvű népiskola felállítását kéri gyermekeik számára.

Jugoszlávia semmit sem tehet a demokrata hatalmak megsegítésére

London, augusztus 4. Pál jugoszláv kormányzóherceg politikai állásfoglalása vegyes érzelmet hagyott hátra Londonban, ahol biztosította az angol minisztereket, hogy

Jugoszlávia sohasem fogna ugyan fegyvert Anglia és Franciaország ellen, de háború esetén semmit sem tehetne a demokrata hatalmak megsegítésére.

Létrejött a szerb-horvát megegyezés

Nem bíznak a megegyezés sikerében

Belgrad, augusztus 4. Hivatalos helyen megerősítik azt a híresztelést, hogy Cvetkovics miniszterelnök és Macsek horvát parasztpárti vezér között létrejött a megegyezés, amelyhez most már csak Pál kormányzóherceg hozzájárulása kell.

A megegyezés túljár a mostani alkotmány keretein, amennyiben a horvátoknak teljes önkormányzatot biztosít és a megalakítandó autonóm területet a jelenlegi Horvátor-

szág határain túl megnöveli Dalmáciával, Boszniával és három, esetleg négy szerb kerülettel, amelyeknek lakossága túlnyomó számban horvát.

Beavatott helyen úgy tudják, hogy azokat a jogokat és illetékeséget, amelyet a zagrabi horvát tartomány vezetősége megkapna, meg fogja kapni a szlovén többségű Drávavidék is, amelynek Laibach lenne a fővárosa.

A Horthy-kupa eredményei:

1. Németország
2. Magyarország
3. Olaszország

Dortmunchen, augusztus 4. A Horthy Kupa vízpolótorna utolsó napján Olaszország 3:2-re győzött Hollandia ellen. Németország 4:3-ra verte Belgiumot és Magyarország 3:0-ra győzött Franciaország ellen. A tornát tehát végeredményben Németország nyerte Magyarország és Olaszország előtt.

Dortmunchen, augusztus 4. A Horthy Kupa vízpolótornát pénteken zuhógó esőben, szélviharos időben fejezték be. A kedvezőtlen időjárás miatt a torna első mérkőzését, az Olaszország—Németalföld meccset közel félóra féltre is kellett szüneteltetni. A magyar válogatott vízpoló-

csapat 3:0-ra győzött ugyan Franciaország ellen, de a német csapatot ezúttal sem hagyta el állandósult szerencséje és ezúttal is egy gólkülönbséggel 4:3-ra győzött a kitűnő belga együttesel szemben, amely egy ízben klegyenített és a 3:2-es állásnál ismét egyenlített volna a németek ellen, de ekkor a belga csapatok csak hármas kapufa-sorozatot értek el. A Horthy-serleg védője tehát a második forduló eredménye szerint Németország. Végeredményben: 1. Németország 9 ponttal, második Magyarország 8 ponttal, harmadik Olaszország 6 ponttal, negyedik Belgium 4 ponttal, ötödik Németalföld 2 ponttal, hatodik Franciaország 1 ponttal. A torna befejezése után

a győzelmi árbaera felkötött a horogkeresztes zászló, majd felvonták a második és harmadik helyezett lobogóit is. A magyar zászlócsapat szombaton reggel 8 órakor utazt tovább Párisba.

TÁVIRATOK

HALIFAX LORD KÜLLÖGMINISZTER MOSZKVA BA UTAZIK

Riga, augusztus 4. Moszkvából eredő hírek szerint Halifax lord külügyminiszter a szovjet fővárosba megy, hogy siettesse a tárgyalások menetét.

MEGHOSSZABBITOTTÁK A JUGOSZLÁV-MAGYAR KERESKEDELMI SZERZŐDÉST

Belgrad, augusztus 4. (Bud. Tud.) A külügyminisztérium közleménye szerint a jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés érvényét 1939. december 31-ig meghosszabbították.

KÜSZÖBÖN ÁLL AZ ÖRVENDETES CSALÁDI ESEMÉNY A HOLLAND KIRÁLYI CSALÁDBAN

Hága, augusztus 4. Vilma királyné a péntekre virradó éjszakát gyermekeinek soesdijki kastélyában töltötte. A királyné a kormányválság ügyében Hágába szándékozott utazni, de pénteken délelőtt lemondott tervezett hágai útjáról és Soesdijkban maradt, mert az örvendetes családi esemény küszöbön áll. Két orvos ápolónékkal a kastélyba érkezett.

PÁL KORMÁNYZÓHERCEG UTAZÁSA

Belgrad, augusztus 4. Pál kormányzóherceg Olga hercegnővel a fürdőről Miklós és Sándor hercegek társaságában pénteken este Kranba érkezett.

KÖZÉPFOKÚ GAZDASÁGI ISKOLA KASSÁN

Kassa, augusztus 4. A földművelésügyi kormány Kassán közepfokú gazdasági tanintézetet létesít. Az iskola növendékei mezőgazdasági tanulmányaikat az iskola elvégzése után a Gazdasági Akadémián, vagy a Közgazdasági Egyetem mezőgazdasági fakultásán folytathatják.

A JAPÁNOK KINA IDEIGLENES FŐVÁROSÁT BOMBÁZTÁK

London, augusztus 4. Mint a Távolkeletről jelentik, japán repülőgépek bombázták Csungkingot, Kína ideiglenes fővárosát. A bombák közül sok az idegen konzulátusok negyedét érte.

ÍR BOMBÁK A LEVÉLBOMBÁKOKBAN

London, augusztus 4. Négy angol városban az ír forradalmárok úgynevezett levélbombái robbantak és igen sok postahivatalnokot megsebesítettek. Valamennyi esetben időre leállított bombáról van szó, amelyet levélbombákba rejtve Halifaxba Braddfortban, Prestoban és Blackburnban a levélzékrenybe dobtak.

MÁSFÉL ÉVE BÖRTÖNBEN VOLT KUN BÉLA

Moszkva, augusztus 4. Külföldi forrásból eredő hír szerint Kun Bélát Szovjetországban agyonlőtték. Moszkvában semmiféle új értesülés nem áll rendelkezésre. Mint ismeretes, a magyarországi kommunista forradalom egykori vezérét másfél évvel ezelőtt a nép ellenségének jelentették ki. Trockijista törekvésekkel vádolták és azt vetették szemére, hogy szabotálta a forradalmat Magyarországon. Annyi bizonyos, hogy ebben az időben, — vagy talán már korábban is börtönbe vetették.

„Hazugság és politikai rövidlátás” Eszterházy János gróf nyilatkozata a Szlovák Távirati Iroda valótlan állításairól

Pozsony, augusztus 4. A Szlovák mai száma jelentést közöl az Aranyosmarót, illetőleg Kistapolcsány vidéki letartóztatásokról. A Szlovák cikkével kapcsolatban Eszterházy János gróf országgyűlési képviselő az Egyesült Magyar Párt elnöke a következőket jelentette ki:

— Megállapítom, hogy a közlemény, amely ezt a „legújabb hírt” olvasó közönségével tudatta, kissé elkésett. Aranyosmaróton ez év július 22.-én tartóztatták le 33 személyt, akik közül a független szlovák bíróság július 25.-én 25-öt szabdlábra helyezett.

A szlovák Távirati Irodának az állítása, hogy a letartóztatottak a Magyar Párt utasítása alapján államellenes ténykedést

fejtettek ki: egyszerűen hazugság.

Minden utasítás, amely a pártkörzetnek és titkárságainak vezetőjéhez megy, csak sajátkező aláírással megy ki s míg illet fel nem mutatnak, fenntartom állításumat. A Magyar Párt itteni működése soha államellenes nem volt. Ellenkezőleg a szlovák állam önállóságának megvédése óta az itteni Magyar Párt rajtam keresztül pozitív és építő munkára jelentkezett.

Hogy ezt a tényt a vezető tényezők a mai napig nem akarták tudomásul venni, ezt lehet politikai rövidlátásnak minősíteni, ami nem használ Szlovákia meg erősödésének.

Végezetül pedig a szlovákiai Ma-

gyar Pártot, a budapesti Rádiót és annak híradásait gyermekesen egy fazékba teszi és a végén kihozza, — hogy a magyar és zsidó propaganda akarta a szlovákiaiba most akkreditált német követ ünnepélyes fogadtatását. Kistapolcsányban megakadályozni, hogy ezzel — a Szlovák szerint — éket verjen a tradicionális szlovák német barátság közé. Ha a Szlovák szerkesztői azt hiszik, — hogy a német-magyar barátságot, amely valamivel régebb, mint a szlovák-német barátság, meg tudják ilyen valótlanossággal bontani, akkor szörnyen tévednek. Soha semmi olyant nem tett a Magyar Párt, — amely ellenkezett volna, akár a nemzeti, akár a keresztény felfogással. A mi nemzetj érzésünk nem új keletű, hanem ezeréves.

titkár közel egyórás beszédet mondott, melyben kifejezést adott annak, hogy a kormány nagyon könnyű az ellenzéki barátokkal szemben, és a miniszterelnök intenciója az, hogy a pártok közötti lehető megértéssel oldják meg a házszabályrevízió kérdését. Kedden egyébként a Ház plénuma elé kerül a bizottság jelentése, és a házszabályrevízió javaslata.

Az állandó összehírdetlenségű bizottság délelőtt fél 11 órakor ült össze és egyes képviselőknek legutóbb önmaguk ellen tett összehírdetlenségű bejelentését tárgyalta.

Nagy érdeklődés kíséri azt a törvényjavaslatot, amelyet a hírek szerint Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter a képviselőház keddi ülésén nyújt majd be s amely a valutavisszaélésekkel foglalkozik.

A tervezett javaslat híre szerint egységesíti a valutafelhasználás és a fizetési eszközökkel való egyéb visszaélésekkel szemben lefolytatandó bírói eljárás jogszabályait. A büntetési tételek nagymértékű megszüntetése mellett a bírói eljárás lefolytatását meggyorsítja.

A törvénytervezetben a valutavisszaélés egyes esetei után teljes vagyonelkobzás jár. A törvényjavaslat felsorolja a valutával és fizetési eszközökkel való visszaélések nemét és fajtáit.

Budapest, augusztus 4. A kormány tagjai pénteken délután fél 6 órakor gróf Teleki Pál miniszterelnök elnöklété mellett minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács folyó kormányzati ügyeket tárgyalta és éjjel 12 órakor ért véget.

A bulgár miniszterelnök Rómába készül

Róma, augusztus 4. Klosszeivanov bolgár miniszterelnök a közeljövőben Rómába érkezik hivatalos látogatásra.

Atadták a lengyel választjegyzéket Danzigban

Varsó, augusztus 4. Chodacký danzigai lengyel főbiztos jegyzéket nyújtott át a danzigai szenátusnak. Ez a jegyzék válasz a július 30-i danzigai jegyzékre, amelyben a szenátus a vámfelügyelők számának leállítását követelte. A lengyel jegyzék hivatkozik az 1920. évi november hó 9-i lengyel-danzigi egyezményre, melynek értelmében a vámenellenőrzés megszervezése a lengyel kormány kizárólagos hatáskörébe tartozik. A jegyzék hozzáfűzi, hogy Lengyelország hajlandó ismét visszahelyezni a vámfelügyelőket az Amada gyárba, de kijelenti, hogy elhatározását a danzigai hatóságok magatartásától teszi függővé. A danzigai hatóságoknak teljes mértékben tiszteletlen kell tartaniuk a lengyel vámfelügyelők jogait.

Japán csatlakozik az olasz-német katonai szövetséghez

A római és berlini japán nagykövetek nagyfontosságú megbeszélése Olaszországban -- London idegesen figyeli az eseményeket

Róma, augusztus 4. A római és berlini japán nagykövet ma a Villa d'Este nagyszállóban tanácskozássra ültek össze, amely három óra hosszúságú volt. A nagyköveteket nagykövetségi tanácsosaik és katonai attasék kísérték.

A tanácskozás után a Stefani-irodának nyilatkozatot tettek, amelynek értelmében találkozásuk feladata az volt, hogy

megvitassák Japánnak az olasz-német szövetséghez való csatlakozását.

Hozzáfütték, hogy már több ízben találkoztak Rómában is, Berlinben is, mostani találkozásuk célja pedig az említett kérdés tüzetes megvitatása volt.

Róma, augusztus 4. A római és berlini japán nagykövetség köréből származó hírek szerint a római és berlini japán nagykövet

a csütörtöki megbeszélésen elhatározta, hogy a tokiói kormány javaslata Japán csatlakozását az olasz-német politikai katonai szövetséghez.

Hír szerint a két nagykövet ebben az értelemben küldött jelentést Tokióba.

London, augusztus 4. Az angol sajtó egészen rendkívüli jelentőséget tulajdonít a berlini és római japán nagykövet comói találkozásának. A tengelyhatalmak fővárosaiban működő japán nagykövetek tanácskozásának hírére

a péntek reggeli lapok csupán második kiadásukban közlik.

azonban ezt olyan beállítással teszik, amelyből arra következtetni, hogy a tanácskozást igen nagy jelentőségű eseménynek tartják.

A comói tanácskozás eredményét a lapok egyrésze úgy magyarázza, hogy Japán most már véglegesen csatlakozott a tengelyhez.

Nem kétséges, hogy a tanácskozás eredménye

egy háromhatalmi katonai egyezmény lesz. Az a körülmény ugyanis, hogy a nagykövetek tanácskozásán a katonai attasék is résztvettek, mindenestre erre mutat.

Róma, augusztus 4. Római diplomáciai és politikai körökben nagy érdeklődéssel tárgyalják a római és berlini japán nagykövet észak-olaszországi cernobioi megbeszélését.

Stratori római japán nagykövet az újságírók előtt kijelentette, hogy berlini társával annak a célszerűségét vizsgálták meg, hogy Japán szorosabban csatlakozzék a tengelyhatalmakhoz.

Római politikai körökben útalnak arra, hogy a japán nagykövetek cernobioi tanácskozása világosan rácsfol arra a hírre, amely szerint Anglia a tokiói előzetes megegyezésben rávette Japánt arra, hogy álljon el a Róma-berlini tengelyhez való csatlakozás gondolatától. Az olasz lapok tokiói jelentései egybenhangzóan azt írják, hogy

Japánban erős mozgalom van a német-olasz szövetséghez való csatlakozás irányában.

A Tribuna tokiói jelentése szerint japán katonai körök is határozottan követelik az acélszerződéshez való határozott csatlakozást.

Vagyonelkobzás — valutasi bolásért

Befejezték a házszabályrevíziós indítvány tárgyalását a bizottságok — Kedden ülést tart a Ház

Budapest, augusztus 4. A magyar belpolitikai élet eseményeinek homlokterében a házszabályrevíziós külön bizottság és az összehírdetlenségű bizottság ülése áll, valamint a péntek délutáni miniszter-

tanács. A házszabályrevíziós bizottság ülésén — értesülésünk szerint — a vita elején az ellenzék heves bírálatokba kezdett, az ülés azonban békés hangnemben fejeződött be, az ülés végén Antal István állam-

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

Ma először minden idők leghatalmasabb filmalkotása:

NYOMORULTAK

Fősz: HARRY BAUR és CHARLES VANEL.

Előadások: d. u. 6 és 9 órától!

Felfüggesztették a moszkvai tárgyalásokat

a katonai küldöttségek megérkezéséig

Riga, augusztus 4. Moszkvai jelentés szerint az angol-francia-szovjet tárgyalásokat a katonai küldöttségek megérkezéséig felfüggesztették.

London, augusztus 4. Az előkészítő tanácskozások nemcsak Londonban folynak majd, hanem azon a hajón is, amelyen a két katonai küldöttség Leningradba utazik. Ez a hajóút Tilburg és Leningrad között négy teljes napig tart.

A „City of Exeter” gőzös, amelyen a két küldöttség Szovjet-országra utazik, szerdán érkezik Szovjetországra. Az angol katonai küldöttség meglehetősen nagyszámú lesz és pedig összesen 30 tagból áll majd, bele-

értve a vezérkar tisztjeit, a megfelelő tiszti segédszemélyzetet és gépírókat.

Moszkvában Vorosilov tábornagy, a vörös hadsereg főparancsnoka fogadja majd az angol és a francia küldöttséget.

A szovjet orosz katonai küldöttség vezetője is valószínűleg tábornagy lesz. A szovjet katonai küldöttségének többi tagjait a következő katonai személyiségeket nevezték ki: Kusnezov népbiztost, a haditeherészeti népbiztosság vezetőjét, Saposnikov vezérkari főnököt, Loktionov tábornokot, a vörös hadsereg légihadereje vezérkari főnökét és Smorodinov tábornok helyettes vezérkari főnököt.

Magyarszentmiklóson újabb olajmezőt találtak

Megkezdődött a kutatás a harmadik zalai olajtelep feltárására is

Lispe-Szentadornán, augusztus 4. A lispei olajmezőkön jelenleg húsz kút működik, és rövidesen befejezik a huszonegyedik olajkút fúrását is. Új fúrásokat kezdtek azonban Magyarszentmiklóson is, ahol most a kutatás eredményre vezetett. Két-ezeröttszáz méter mélységben megtalálták a második zalai olajmedencét. Az új zalai kút olaja más minőségű, mint a lispei mezőé, sokkal finomabb, sűrűbb kenőanyagot tartalmaz és így értékesebb is. Az újfajta olajat a MAV tudja előnyösen felhasználni mozdonyainál és

éppen azért van nagy jelentősége a magyarszentmiklósi olajmezőnek. — Sajnos az új olajmezőn földgáz nem találtak és így az olajat úgynevezett kanalizációs módszerrel kell felhozni, mert a nagy mélységből a szivattyúzás körülményes és költséges.

Egyébként kijelölték a harmadik területét is az új kutatásokra, és Hahót község határában már meg is kezdték a fúrást. Remélik, hogy Zalában rövidesen harmadik olajmezőt is találnak.

A helyes magyar önismeret útját egyengették a magyarnyelvű előadások a Nyári Egyetemen

A Nyári Egyetem magyarnyelvű előadásorozata felüli mindazokat a problémákat, amelyek a magyarságnak a Duna-medencében élő népiségnek életét a jelenben érdekessé teszik. A magyar nyelvű előadások célkitűzésének megfelelően megmutatják a helyes magyar önismeret útját a történelmi fejlődés tükrében.

Szabó István dr. orsz. levéltárnok „Népiségtörténet a Duna-medencében” c. előadásorozatát folytatta s ismertette a magyarság helyzetét a törökkel vívott harcok és a török uralom idején. Rámutatott a nagy magyar veszteségekre. Hatalmas területek maradtak lakatlanul, ahová rációk, horvátok szivárogtak be. A beszűremelő nemzetiségek gyorsan megerősödtek. A magyarság nagy vérkeveredéssel ment át, különösen a síkságok peremén s a hegyek lejtőjén, ahol a nemzetiségek határvidékei megállapíthatók. Buda felszabadulása idején a magyarság számbelileg erősen megfogyatkozott. A lakatlanul álló területekre a kormányzat idegen fajú telepéseket hozott az országba. Ezek zsidó kereskedőket hoztak magukkal. Délen a szerbek, keleten az oláhok, Temes vidékén, a Dunántúli és Buda környékén németek özönlöttek el az országot. A magyar népiség pillére egyedül a köznemesség és a jobbgyi sorban élő parasztság. Ez a két

történelmi osztály, amelyre a magyar jövő mindig számíthat. Az előadást a közönség nagy figyelemmel hallgatta.

Gulyás Pál dr. író, az Ady Társaság elnöke „A magyar lélek formái az irodalomban” címmel tartott előadást, amelyben ismertette azokat az irodalmi műveket, melyek a magyar lélek megnyilatkozásainak tekinthetők. Beszélt a Halotti Beszéd zord fenségéről, az Ómagyar Mária-síralom kegyeletes szépségeiről. Rámutatott arra, hogy a magyar szellem mindig kisebbségi sorsban élt. Már szellemi életünk első kezdeteiben a kereszténységet nem kötik mítikus szálak a néplélekhez, mert a történelmi fejlődés ezt lehetetlenné tette, de egy ponton találkozik a két világnézet, ez pedig az a hivatástudat, hogy a magyarságot felsőbb hatalmak rendelték ide a Duna Tisza tájára, hogy összekötő kapocs legyen Kelet és Nyugat között. Gulyás Pál előadását ma folytatja.

Dr. Jánosy Dénes orsz. levéltári igazgató német nyelvű előadásában a magyar történelmet ismertető fejtegetéseit folytatta. A mohácsi vész utáni szomorú idők eredményeit vetítette a hallgatóság elé. A török elleni küzdelmek eseményei nagyon érdekelték a hallgatóságot. Buda felszabadítása után más kormányzati erők ellen kellett küzdenie a magyarságnak. A nyugodt fejlődés

munkájára szinte sohasem kerülhetett sor, mert a reformkor lázas tevékenysége a szabadságharc zajába fulladt. A legújabb események ismertetése a hallgatóság körében élénk érdeklődést váltott ki annyira, hogy a németül beszélő hallgatóság külön felkérte az előadó professzort, hogy az órákon kívül nyújtson alkalmat a felvetődött problémák és események ismertetésére.

A. C. Macartney, az oxfordi egyetem professzora „A kisebbségi kérdés Közép-Európában” c. előadását folytatta s ismertette azokat a kisebbségvédelmi szervezeteket és intézkedéseket, amelyeknek célkitűzése a nyugodt állami élet fenntartása és folytatása. Részletesen ismertette Jugoszlávia helyzetét. Macartney professzor ma tartja előadásorozatának utolsó részét, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Dr. Jausz Béla gyak. gimnáziumi igazgató „A magyar líra”-ról szóló ismertető előadásában a magyar szabadságharc költészetéről s elsősorban Petőfiről beszélt. Előadásának illusztrálására Petőfi költészetének legértékesebb darabjait német fordításban bemutatta a közönség élénk tetszésnyilvánítása mellett.

Ugyancsak Petőfiről tartott előadást Zaleski Zbigniew, a budapesti

Lengyel Intézet igazgatója lengyel nyelven. Különös részletességgel beszélt Petőfi költészetének visszhangjáról a lengyel irodalomban.

Dr. Tassy Ferenc, a genovai egyetem magyar előadója a magyar történelem olasz nyelven való ismertetését folytatta s elérkezett a legújabb fejlődés vázolásához. Tassy professzor előadásai az olasz halgatóság egyre fokozódó érdeklődése mellett folynak.

A mai előadás programja

8—9: Magyar, lengyel, német, olasz nyelvórák.

9—10: Gulyás Pál író: A magyar lélek formái az irodalomban. Jausz Béla igazgató: Ungarische Lyrik. Hidy János lektor: Polskí i Wegri.

10—11: Szondy György író: Ifjúsági irodalmunk nemzetnevelő feladatai. Tassy Ferenc professzor: La razza magiara.

11—12: Hidy János lektor: Lengyelország, Magyarország és a kárpát-országi kérdés. A. C. Macartney professzor: The nationality problem in Central Europe. Hank Olivér főtűtkár: Landwirtschaft und Bewässerung.

12—1: Hank Olivér főtűtkár: Landwirtschaft und Bewässerung. Magyar, francia, angol és esperanto nyelvórák.

Vasuti szabadjegyet kapnak az arany vitézségi éremmel kitüntetettek

Budapest, augusztus 4. A m. kir. Államvasutak igazgatósága közli, hogy a kereskedelmi- és közlekedési miniszter az arany vitézségi éremmel kitüntetetteknek saját személyére évenként hatszor oda- és visszautazásra jogosító illetékmentes vasúti szabadjegyet engedélyezett. A szabadjegyeket az ország egész területére kiterjedően a budapesti déli üzletvezetőség (Ke-

leti pályaudvar érkezési oldal I. em. tanácssterem) fogja kiszolgáltatni. Az igénylőknek evégből bélyegmentes kérvénnyel kell az említett üzletvezetőséghez fordulni. A kérvényhez csatolni kell az arany vitézségi éremigazolványt és a személyazonosság ellenőrzésére szolgáló „személyazonossági igazolvány” kiállításához szükséges egy darab arcképet.

Súlyos gázcső robbanás Londonban

Több száz sebesült

London, augusztus 4. A londoni City szívében, a Szent Pál székesegyház közelében a gázcsőrobbanás súlyos szerencsétlenséget okozott. A robbanás 15 méter mély fölécsúrt vajt az utcában. Egy három emeletes üresen álló házat rombadöntött.

A romok száznál több emberrel megsebesítettek. Valamennyi közeli ház ablaka betört, közöttük a Szent Pál-székesegyház több felbecsülhetetlen értékű üvegmozaik ablaka is. A szerencsétlenséget a vízvezetéki főcső repedése okozta.

Pályázatot hirdetett a debreceni egyetem kiegészítő szolgálai állásra

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem pályázatot hirdet a sorozatos előléptetés folytan megüresedett három kiegészítő szolgálai állásra. Az állások a kiegészítő szolgálai részére megállapított törvényszerű illetményekkel és lakáspénzzel vannak egybekötve. A kinevezés ideiglenes jellegű. A meghirdetett állások közül kettőt igazolványos altszittel, egyet pedig az 1931. évi III. tc. 29. §-ában felsoroltakkal töltenek be. Ha ilyen pályázó nem akadna, akkor olyan egyénnel is betölthető, aki katonai szolgálatot már teljesített, azzal a feltétellel azonban, hogy a pályázati feltételek minden kellékének

mindenben megfelel. A sajátkezűleg frott pályázati kérvényeket a pályázat hirdetésének a Budapesti Közlönyben történő első megjelenésétől számított 14 napon belül pontos lakcímmel feltüntetve mellet a debreceni Tisza István Tudományegyetem rektorához címezve az egyetem rektori hivatalához (Debrecen 10.) kell beadni. A szolgálatban állók feltesse hatóságuk útján, a szolgálatban nem állók pedig közvetlenül kötelesek kérvényüket benyújtani. Az elkészített, vagy a szolgálati út mellőzésével beküldött, valamint a hiányosan fellelt kérvényeket nem veszik figyelembe.

KULTURDIPLOMATÁK DEBRECENBEN

„A természet kezétől gyönyörűen felépített Magyarországot össze sem lehet hasonlítani a köves Norvégiával”

Beszélgetés Fliflet Albert Lange norvég fiatal emberrel, a finn-ugor nyelvészet doktorával, Kárpátalja csodálójával, aki a Szózatot lefordította norvég nyelvre

Nemrégiben a kassai rádió hullámhosszán a kassai dalosünnepélyről egy kissé furcsa kiejtésű és hangsúlyozású magyarsággal egy érdekes magyarországi vendég üzent a magyarságnak. Fliflet Albert Lange norvég fiatal ember volt ez a vendég, aki megható kedvességgel válaszolt a norvég-magyar kapcsolatokra:

— Magyar Testvérek! — szólott az üzenet. — Erre a nagyszabású dalosünnepélyre külföldről, a kék hegyek, tengerek és a világos nyár országából, a gyönyörű Norvégiából is vendégek jöttek. Mi, idegenek, üdvözlünk benneteket, üdvözlünk az egész országot és ezt a szép magyar Felvidéket. Egy szeretnénk üdvözölni, amint ez ország kék ege, mosolygó hegyei, ragyogó színei, szívbeesendő dalai és szívvidító vendégszeretei mindig az idegeneket üdvözöl. Mi, néhányan, akik már jártunk Magyarországon, jól tudjuk, hogy nemcsak bor, búa, csárdás, dalok, csikósok és szép nőkől áll az ország, hanem hogy ma már világszerte elismert kulturális tényezőként szerepel. És ha még a norvég vendégek között olyanok volnának, akik ezt nem tudják, azok a most tapasztaltak alapján szívesen meggyőződhetnek mindezekről. Még talán bizonyos mértékben Magyarországot történelmét is ismerjük, de kulturális téren még sokat kellene elérni. A mostaninál sokkal magasabb fokig kellene fejlődniök a magyar, skandináv, illetőleg magyar-norvég kulturális kapcsolatoknak. Akkor Ti is fogjátok tapasztalni, hogy nálunk is, a hatalmas hegyek közötti mesés szép völgyekben, jó földben terem a búza. Hogy ott is meleg a nyár és hogy édesen illatoznak a rózsák. Meg is fogjátok ismerni a mi országunk erős és tudásvágyó népét. Ilyen kölcsönös ismerkedést óhajtok én, mint norvég hazafi is, valamint mint régi magyar barát is. És hogy a magyar nemzeti felkeltés színeit kabátom gomblyukában viselem, az nemesek külső udvarlással formá, de ezek a színek már a szívembe lopódtak. Ezt bizonyítja az is, hogy múlt ősszel, Magyarországot sorsdöntő óráiban a Szózatot lefordítottam norvég nyelvre. Ennek az érzelmeknek alapján a következő szavakat már öt évvel ezelőtt mondtam egy budapesti felszólalásomban: Remélem, hogy megérem azt a napot, amelyen visszakapja a csonka haza azokat a területeket, amelyek most még egy igazságtalan béke következtében idegen kezekben vannak! Én most is azt mondom: Te régi, ezer szenvedésen átment és mindig új ország! Számítlan áldozatot követelt Tőled a sors. Számítlan áldást adjon Neked a sors! Amennyire busultál, annyira örülj most — Magyarországot! Mint ahogy ezen ünnepélyes órában melegít a ragyogó nap, úgy süsön Felelet mindörökké, erőt és áldást hozzon Neked és sohase áldozzon le!

Fliflet Albert Lange a kassai dalosünnepélyről Debrecenbe látogatott el, hogy résztvegyen a Nyári Egyetem tanfolyamain. Itt találkozunk vele, s nagy örömmel hallgattuk kifogástalan szerkezetű magyar mondatait. A csodálót a szánkra csalta a kérdést:

— Hol tanult meg ilyen jól magyarul?

— Csupa véletlen volt az egész, — feleli. — Norvégiában járt éveket ezelőtt egy finn professzor. Vele sokat beszélgettem, s találkozásunk után a finn nyelv tanulásába kezdtem. A többi aztán ebből következett.

A finn nyelv után a vele rokon lappot tanultam, majd áttertem magyarra. Egyéből következett ez, hiszen a finn, lapp, magyar rokonnyelvek. Nyáron a havasi legelőkön töltöttem a szabadságom. Ide magammal vittem a magyar nyelvűt és tanultam, tanultam, szorgalmasan, végül pedig finn-ugor nyelvekből és finn irodalomból doktoráltam.

— Hány ízben járt már Magyarországon?

— Kétszer. Először öt évvel ezelőtt voltam Magyarországon, s akkor is ellátogattam Debrecenbe. — Norvégiából részben kerékpáron tettem meg most az utat. Mielőtt idejöttem, voltam Szlovákiában is. A Kárpátokban hat hetet töltöttem. Egy kicsit elgondolkozik.

— Szép, nagyon szép Ruszinszko.

— Hát még a Tatra, — vetjük közbe. — Látja, milyen csapás volt ránk nézve, hogy ezeket a területeket elveszték tőlünk.

Megértően bólint. — Ruszinszko jobban tetszik nekem, mint a Tatra. Egy gyönyörű vasárnap este fent voltam a Hoverlán. — Elragadtatással mondja: — Innen nagyon szép kilátás nyílt a hegyekre. Olyan szépek voltak ezeknek a vonalai. Sokkal harmónikusabbak, mint a Tatráé. Valami különös, furcsa érzés döbbentette meg az embert, valami leírhatatlan érzés jött bele a szívbe... Nem lehet leírni...

— És az Alföld, hogy tetszik?

— Összehúzza a homlokát. Egy kicsit megrázkódik. — A síkságon mindig valami idegesség fog el. Nem szeretem! De! — Megfogja a karomat, úgy mondja: — De az emberek barátságos viselkedése, kedvessége, vendégszerete kárpátolja a hegyeket! Éppen ezért nagyon örülök, hogy Debrecenbe ismét eljöhettek. Olyan jól esik ismerős arcokat, tájakat látni...

— Szóval szép Debrecen?

— Szép, szép, de nagy hibája, hogy nincsen hegye, — feleli mosolyogva.

Amint beszélgetünk, mindenről, ami éppen felüllik, hirtelen gondolatlanul közbeveti:

— Ismerik Telekit? A futbalját?

— Telekit? A Boeckai játékosát? Hogyne, Debrecenben nagyon is ismerik.

— Találkoztam vele Svédországban nemrégiben. Kerékpárral jártam ott éppen mikor meghallottam, hogy magyarok is vannak most ott és meghozza debreceniek. Igen!

Most már emlékszem. Akkor ismerkedtem meg Teleki Pállal is... A magyarok szerették járni a világot. De most már nem nagyon mennek, — mondja. — Nincsen pénzük... Igen?

— Ugy van. Most másra kell a pénz.

Erről aztán a szociális témákra térünk át.

— Mi szegények vagyunk. Az 1918-as forradalom után az országépítés emésztette fel a sok pénzt...

— Nálunk Norvégiában jók a szociális viszonyok. Mi nem tűrhetjük, hogy valaki dussgazdag és a paraszt között különbséget tegyen, mert a paraszt kezével keresi meg a kenyerét! Jó a jövedelemelosztás. A paraszt maga is úr. — mosolyogva mutat a kezével, — kis úr! Független!

Rámnéz, s egy kis szemrehányás van a hangjában.

— Magyarországot, ezt a természet kezétől gyönyörűen felépített országot nem is lehet összehasonlítani a mi köves, rossz talajú országunkkal, folytatja...

Felbeszázokom.

— Valóban így van. De figyelem!

he kell venni, hogy nálunk egészen különleges helyzet adódott az elmúlt húsz év alatt. Nekünk óriási tehertételeink maradtak a nagy háború után. Fizetni kellett súlyos pénzeket jóvátételre és egy csomó egymásra toluló kérdéssel kellett megbirkózunk.

Bólint. Megérti. A téma kényes, nehéz és nem nyári. Visszatérek a Nyári Egyetemre.

— Hogyan lehet, hogy Norvégiából olyan kevesen jöttek el?

— Mi tanulni akarunk, nem szórakozni.

— Itt lehet sokat tanulni, — vetjük közbe.

— Igen! Tudom, én is azért jöttem, hogy jobban megtanuljak magyarul és tanulmányozzam Magyarországot szociális helyzetét. Sokat akarok tudni Magyarországról... Szórakozni otthon lehet, — mosolyog.

Igaza van. És a többiek is azért nem jöttek, mert más az elfoglaltságuk. Tudásra vágyik a norvég nép minden fia. Tanul, lát, tapasztal, hogy szebbé, boldogabbá tegye országát jövőjét! Mosolyogva bólint, úgy van, igaz. És már nyújtja is a kezét ez a nagy darab szőke szimpatikus ember, kedvesen, mosolyogva, egy kis bocsánatkéréssel a hangjában:

— A viszontlátásra! Megyek. Mert rövid az idő!... (Kagyó.)

LEVELEZÉS.

Végre itt vagyok!

„Nyári vásár.”

Szíveskedjen megnézni a Havas Harlanyházba.

Debrecen város üdülőt létesít Ökörmező és Szinevér között

Tizenkét üdülőszálló épül Kárpátalján

A Kárpátalján óriási méreteket öltött az idegenforgalom. Nagy nehezségekbe ütközik azonban a nyaralóközönség elhelyezése. Eppen ezért illetékes tényezők elhatározták, hogy a jövő nyáron több, nagyrányú építkezés indul meg Kárpátalján.

Debrecen város testvérközségeinek közelében, Ökörmező és Szinevér között üdülőt létesít, ahol nyaraló tisztviselőit kívánja elhelyezni. A Kárpátalján különben a jövő nyáron a következő építkezések indulnak meg:

Voloc mellett a kereskedelemügyi minisztérium szociális intézménye 280.000 pengő költséggel üdülőházat épít.

Balzatulokon Batori-Hüttner János és Melezer Jenő 150 ágyas szállót akarnak felállítani.

Gróf Pongrácz Rudolf, a magyar-egyiptomi kereskedelmi kamara új elnöke banktőkével kíván szállót

építeni, most keresik számára az alkalmas helyet.

Körösmezőn Budapest székesfőváros tisztviselői részére számszobás üdülőszállót épít.

Rahón viszont Budapest székesfőváros halatonkeneséi üdülőtelepe a tervek szerint átveszi a turistaszállót, amelyet modernizálnak és kibővítenek.

Ugyancsak Rahón Szeged városa is tisztviselői üdülőt tervez.

Antalócon Nyíregyháza létesít üdülőt tisztviselői számára.

Tiszabogdányban a félígkész Sefcsik-szállót a Délnagyarországi Közművelődési Egyesület fejezi be.

Szolyva és Munkács között szintén számszobás üdülőt akarnak építeni.

Szobráncfürdőt egy nagyobb főkecsoport akarja megvenni. Ökörmezőn a MABI tárgyal a félígkész turistaszálló átvétele és befejezése ügyében.

Rózsabokor kerthelyiségében

Bura József a rádióból is ismert cigányprimás kombinált jazz-zenekarával, MAROS ALIZ és KALMÁR ROZSI művésznők közreműködésével esténként hangversenyeznek.

Trieszti pillanatképek

A város varázsa -- A tenger élménye

Minden magyarnak, aki Itáliába igyekszik, érintenie kell Triesztet. Legtöbbünknek ez a város jelenti a tenger első megnyilatkozását. A síkhoz szokott szem pusztán cseppfolyós folytatását véli felfedezni ezen a végtelen vízsvátozon, csak annál valamivel szinesebb, mozgalmassabb. Világítótornya a világ második legnagyobb fényerősségű farsza. Elő- és eltűnő panorámája felejthetetlen emlék mindenki számára, különösen, ha éjjel érkezel vagy távozol. Trieszt Olaszország tengerfürkiszbe szegett nagykapuja.

Juhász Gyula is tőle örökölte, édesapján, „a régi tengerészen” át azt a lelket, mely „mindig messze, messze néz.” Ő oltotta bele az elérhetetlenség honvágyát abba a sóvárgóan szenvedő poétaszívbe...

„Szép Miramare, nagy Trieszt
Fiatal lelke kikötője,
Fájó honvágyat végtelen
Egek után mély tengeren
Apámtól nyertem én örökhöz.”

Erdekes, már a képes albumon keresztül is milyen megejtő hatással volt Juhász Gyulára:

„Nyolcvanas évek rejtekén
Az albumát néztem heverve
A szőnyegen merengve én
S az Adria kék tengerén
Lengett a lelkem, nyári lepke.”

Debrecen olvasóközönségének még élénk emlékezetében él a „Debreczeni Ujság-Hajdúföld” tehetséges és népszerű felolvasó szerkesztőjének, Benyovszky Pálnak a „Debreceni szemmel a fasiszta Itáliában” című, 1937 nyarán megjelent olaszországi útirportja. Ennek egyik legmagyorgóbb lapja a „Osztrák emlékek árnyékával az olasz Triesztben” c. cikke. Bevezetésül, mintegy intonálásul, előbe teszi itáliai útirajmúsáiból ezt a versszakot, mely a legmegkapóbb módon rögzíti Trieszt „Janus-arcú” jellegét és felmás hangulatlanságát...

„Oh Janus-arcú város, szép Trieszt!
Rejtély vagy és nem érti senki ezt.
Sokáig osztrák volt a hitvesed,
szavát titokban tán ma is lesed.
De Miramare már csak múzeum,
a múlt világa messzi ködhe huny,
a míg öblöd alján lágyan zeng a tenger,
utcádon a Glovinezza zeng fel.”

Régen volt, mikor az első olasz állami ösztöndíj nagy boldogsága röppent Róma felé. Először láttam életemben a tengert. Impresszionizmusom is itt ébredt először. Véletlenül még ma is megvan az a papírszelet, amelyre rákaptam akkori benyomásaimat. Csupa töredék, dadogó ámulat, szépségszilánkok: a hangulat rapszódáija. „Miramare, horizontok, hullám, ezüst, borszinű, szöke játéka, olvadó zene, elvarázsolt kastélyok, alagutak, kikötők, emelődaruk összevisszaságában. Világítótorony, színek tobzódása, életem csúspontja, végtelen derű.”

Ebben a pillanatban született ceruzavéglé impresszionizmusom soha el nem lanyhuló parancsszava. Most, mikor annyi év múltán iderendelt hivatásom ehhez a szép városhoz, mindig hálával gondolok a Miramarenál megtört tengerhullámokra, a mindig új szelektől feszülő tarka, adriai vitorlákra.

Ha már panorámikus rajzát akarom felváltani ennek a városnak, nem szabad elfeledkezni a Castello (Vár) ősi falairól sem, amelyeknek nyugati bástyáira a fasiszmusban megújított Itália háladó rajongással írta fel lábvetelét az ország sorsát, nagyságát, jövő-irását jelentő, gondviselészerű nevet: Dux.

Mintegy tükröző visszfénye ennek a piranói partok mentén ezerszeresen csillagzó halászbárkalanternak hunyorgatása. A Piazza dell'Unità tengerre néző tere imponáns városnézővel, előkelő, kalapácsos órák útjén járva, néptelen röpke galambjával (etető itt is akad mindig) egy kis velencei szentmárk-téri hangulatot áraszt.

A melék keskeny földnyelveken nyilal-

nak be a tengerbe. Világítótoronyok, szemafatok égő szeme, mérőföldmérő oszlopok fehérsége, sűrűlyök sikkongása, utasszállító, kiránduló csavargózások és óceánjáró hajószerkezetek tornyos paranesnoki hidja, az Ala Littoria repülő-társaság hidroplánjainak elegáns fekekötőiről, az emelődaruk acélos krúgátása, amint vaskarjukkal adogatják ki a hajómálhát a partra, a ködben hangszórók jelzik az irányt a gőzöskönek, mellettük a világháború nagy tengeri hősenek, a minap elhunyt Cortellazzo Clanonak egyik szétmálló esatahajóváza, nevet visell, most bontják szét, az ócskavas újabb katonai célokra szolgál, a parton pedig a „zöld” hídon villamos esilíngel s nagy autóforgalom tülköl, az Adria és az Assieura zónai Generali, a Banca d'Italia és az Ala Littoria jellegzetes épülettömbjei adják meg a kikötő hangulati tónusát.

Kint pedig a trieszti öböl mesés karéja kanyarodik, magába öleli Grado partszegélyének fasiluettjét, Pirano, Portorose, Capo d'Istria, Pola elmosódó kiszélgelése, a Miramare folyton jelenlévő meséjével, a várost övező nagy hegyek koszorújával, holdog összevisszaságban elzavart fehéren villogó villahatáival.

A nagyállomás osztrák stílusú palotája mellett a Novecento-stílusban épült autobuszállomás tündöklől fehér modernségével. A nagysetorna 200 méterre behatol a szárazföldre, majdnem a Szent Antal templom klasszikus ivó oszlopesarnokáig. A velenceiesen zöld lagunaszerű kanális vízeken jellegzetes vidéki bárkák, hatalmas vitorlások, romantikus nevű lélekvesztők, öblöshangú dereglyék vesztegelnek, tele dinnyével, vöröshagymával, zöldséggel és a ház-, akárcsak mondani esőnakörző kutyával. Első pillanatban érthetetlen előttem, hogy a köbe kerültek be ezek a három méter magas vitorlájú veteményszállító dereglyék az alacsony „zöld” hídon belül. Aztán kiderül, hogy a hid elmozdítható.

Aquariuma világhírű. A tengeri halak tüneményes sokadalmá. Valóságos búcsújárása a páncélos, villanyfarkú, rubinos, smaragdos aranyhalaknak. Mellette a halpiac. Félméteres rőt rákok nyújtják feléd óriási bajuszukat. A trieszti férj többnyire maga megy halat vásárolni, az ősi halászfoglalkozás kései kiütökzése, egyéb hús beszerzését az asszonyra bizza.

Trieszt, mint turisztikai központ

Valóban, szebbnél-szebb kiránduló helyek kiinduló pontja ez a város. Ott van a közelben Pirano, Portorose, egy közhajításra az olasz Mues: Muggia, nem messze Monfalcone, Redipuglia, Görz. Fogaskerekű visz fel Opicina. Hat percnél villamosjárásra ott van a barcolai tengerpart, Miramare fele, ide járnak vasárnap délután korozni négyesével, hatos sorokban a fiatalok. A barcolai fényhatásokat nem felejtet el soha, különösen, ha nyárl éjjel megy ki oda. Holdfény, vitorlás bárka, világítótorony, Santa Lucia-melédliak rezgése a habokon, Csak hogy ez egészen más, mint a nápolyi öböl lantpergető romantikája, a régi Olaszország gliacslirai járuléka. Az itteni öböl holdfényes felszínén a „győzelem farsza” ontja szüntelenül az emlékező kegyelet sugárkévéit a sültében hallgató vizekre. Félmíllió elesett hős lelke lobog a szertevillanó fénynyaláiban, mely éppúgy megvilágítja a vonattól dübörgő vasúti átjárókat, mint a legtávolibb isztriai partokat. Persze a szerelmes kis padok romantikája a régi, meghitt, fénykerülő zugok, két egymásba fonódó kar, összetapadó száj kies kikötője. A tenger olvadó derengésére álmoronalakat kuszál egy-egy sejtelenesen elrémli vitorlás esőnak hatalmas profilja. A barcolai bárkanyílt terraszán vig jazz-zene szípközéti tétel mellett boldog szerelmes párok

simulnak egymáshoz. Tünc van a Castellon is, minden este, na meg szabaddéri moziloadás, operahemutató, persze a 300-fajta bort tartalmazó pincéje sem megvetendő.

A San Nicoloi strand

Struganon, Grignanon, Piranon, Portorosen kívül Trieszt legnépszerűbb fényfürdője San Nicolon van. Férge kirándulóhajók csaknem óránként közlekednek. Vasárnap több mint 4000 ember árasztja el ezt a valóban kies fürdőhelyet. Félkilométerre begázolhas nyugodtan a partszéli vízbe, olyan sekély, de kristálytisza. Nem úgy, mint a bent elegáns Savoia fürdő, ahol állandó a nafta-ömlés veszélye.

Platánfasor, árnyas zugok, széles gyep, játszótér, tornaszerek, tengeri pinák grbe-gurba törzse, minden izlés otthon lehet itt. Egyetlen szállója a Szent Miklós-szerzet kolostora volt valaha. A hajdani barátcéllak most mondán társaság vendégszobái lettek. A kioszkos, oszlopos kolostorudvar még a múlt századok lelkét lehell: ólomfoglalatok középkori ablakok, vallásos légkör, cifrakávas kút, rozmarinbokrok templomi illata, félig elvadult kertek sötét sönvényébe szegve. Ez San Nicoló. Kint az isztriai

partok közelében, Terraszáról állandóan harsog a rádió vagy a gramofon. Pattogó fiatal bokáknak húzza a lábemelintő ritmust.

Idé jartam ki Marcuzzi Emil barátommal. A hajóállomás gerendaparkányán lóbáltuk le a lábunkat. Mintha a világ végén lettünk volna. A cölöpökről olyan szép volt fejjessel ivelni be a vízbe, az pedig 20 méter mély volt. Beszélgettünk mindenről. Metafizikáról, halálról, túlvilágról. A nap meg sütött a fejünkre. Nagytudású ember ő, csak szívósága és költői plasztikus képzelete ér fel ismeretével. Próbáltuk szóval visszaadni a vizek délutáni villogását, ezt az ómló ezüst-estét fényből, hősügarból, kékesen rengő tengeremesszeséghől. — „Itt esődtől mond a legjobb festő esetje is” — mondja ő. „A futurista festők póteszközökhöz folyamodnak — apró ezüstlemezkeket raggatnak a rajzra, gyámoltalan erőlködés, hogy érné utól a habok ezerszeresen gyülő gyertyalángját.” Jómagam félig-behunyt szemem át a megfordított Szent Péter-kupola tavalyhusvétli fátylós lobogását láttam benne. Így beszélgettünk mi.

A tenger pedig nevetett rajtunk miriad tajtékú hajjának esilíngelő ezüstkacajával...

Trieszt.

TERNAY KÁLMAN

1000 darab téglá P 18.—
100 kg. tüzevaló fa P 2.80

Az Alföldi Takaréknál melléképületeinek bontásából egyéb olcsó bontási anyagok is olcsón eladóak.
Baross tagok bontási csoportja.

Levél a gödöllői világtáborból...

Egy hét óta folyik Gödöllőn a Pax Ting. A magyar cserkészlányok az idegenekkel együtt dolgoznak, barátkoznak. Ezer élmény, ezer kedves emlék ragad meg szívükben és ezt sokszor kifejezésre is juttatják a haza írott leveleiben. Kedves levelet kaptunk tegnap reggel. A tábor nagy megnyitói ünnepélyéről szólnak a sorok, melyek egy kedves nap emlékeit rögzítik papírra. Egy debreceni cserkészlány, csoportvezető számol be a világtábor nagy ünnepélyéről édesanyjának.

A levelet az alábbiakban adjuk: **Édes jó Anyám!**
Nagy események színhelye Gödöllő. 25 nemzetnek ifjú leánysejerege vonult fel, hogy ifjú szívének minden melegét, lelkesülését és szeretetét hódolattal tegye az elé az ember elé, akit Isten adott nekünk a legnagyobb szükségben.

Vasárnap délután, mintha fényesebben ragyogott volna a nap, a napsugárban csillogtak fiatal szemek, dobogtak a szívek. 25 nemzet zászlója borult le a magyar nagyság: Horthy Miklós kormányzó úr előtt.

Talán mindenki érezte a percek, pillanatok fontosságát, soha sem felejthetjük el, örök élmény szíveinkben s egész életünkben, amikor szemlét tartott az ország legnagyobb embere a jelen ifjúsága, a jövő anyái felett. Lelkének szelíd-sége tükröződött az acélos szemekből, boldog volt, hogy így látja az ifjú leánysejereget, kik a jövő ígére-tének biztos zálogai, kikre lehet majd bízni azt a gyermeknevelést, aki cserkész-szellemben lesz nevelve.

A felvonulás és szemle után üdvözlő beszédek hangzottak el, majd megkezdődtek a bemutatók. Nagyon érdekes volt az angolok zászlóalkotása, a hollandok zászlótánc. A svájciak, lengyelek, svédek nemzeti táncai. A finnek, észtek, magyarok szétszakadása. S amint a nagy mesemondó keresi a nemzetekben az elszakadt testvért. Míg végre a dal-lam, a muzsika, a nótá egyesíti őket, nyeljük ugyan egészen más,

de van egy közös vonás, aminek a nyomán egymásra találunk: mert a dallamot mindenki megérti, csak hallani kell azt. Így egyesült az az ifjúság is, amikor ide jöttek Északi testvéreink, az eszmék, célok nyomán megtalálták azt a cserkész-testvért, kiket összeköt nemcsak ennek az eszmének a lángja, hanem a testvéri közös vonás. A régi mesemondó elérte célját, mert megtalálták egymást azok, akik egymásra vártak. Majd a magyar cserkészleányok bemutatója következett. A finnek, észtek bemutatójának mellő kiegészítője volt a „Csodaszarvas regéje”. A debreceni cserkészleányok gyönyörű bemutatóját is hatalmas tapsvihár követte, csúcsteljesítménye volt ez, a debreceni cserkészleányoknak.

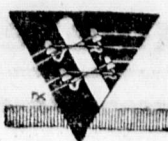
Majd a franciák, norvégok bemutatói után véget ért az eseményekben gazdag nap.

Minden napnak meg van a maga öröme, mindenik rejteget a számunkra valamit. Tegnap volt egy magyar táborfűz, aminek fontosabb élményt nyújtott, hogy a felvidéki cserkészleányok most mutatták be azt, amit 20 évnek nyomozású sulya ki akart frítani a lelkekből.

Megmaradt a dolgoz két kezük, s a szerelő szívük. Amit kitarának, hogy cserkészszívvél, lélekkel egyesüljenek. Boldogok, — mondta az egyik vezető, — hogy megérthették a gyönyörű napokat, Söhssem felejtik el, magukkal viszik az anyaország szeretetét a Felvidékre, hogy megmaradjon az örök.

Kedves és felejthetetlen napok és percek ezek, csak az a kár, hogy mértőföldes léptekkel rohan az idő előre. S mi azon vesszük észre, hogy búcsúznak a testvér. S majd emlékezzünk el nyárra boldog örömmel, visszatérünk gondolathá Gödöllő árnyékos százados fái és fényői alá, hogy a tábor élményeit újra felidézzük, emlékeink drága kincsét legyenek, s éljük át azokat az eseményeket, amik a jelenben olyan nagyon szépek és kedvesek. Gödöllő, 1939 augusztus.

Kovács Julia
Lanítáná, vezető.

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni Örök Igazságban,
Hiszek Magyarország fellámadásában
Amen.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálatát:

„Kigyó”, Mihalovits Jenő, Piac-u. 81. Telefon: 90-96. — „Magyar korona”, Káposztássy Géza, Kálvin-tér 15. Telefon: 16-06. — „Csillag”, Beke Barna, Árpád-tér 1. Telefon: 20-32. — „Sas”, özv. Mandel Józsefné, Hatvan-u. 70. Telefon: 11-39. — „Szt. Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán-u. 14. Telefon: 17-09.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

A magyar medencét az eredetileg klassz hűvös tengeri levegő a mai napon már kissé felmelegítette. A hőmérséklet északon 31-32 fokot, délen 34-35 fokot ért el. Az esti órákban Szolnokról és Debrecenből távoli zivatarokat jelentenek.

PROGNÓZIS: Mérsékelt szél, nyugaton és északon több felhő, több helyen, főleg az ország nyugati felében záporosó, zivatar. A hőmérséklet alig változik.

— **Lossonczy István főispán ma megkezdte szabadságát.** Lossonczy István főispán ma, szombaton reggel elutazott Debrecenből és megkezdte nyári szabadságát. Nyári szabadsága alatt résztvesz az oslói Interparlamentaris unió konferenciáján, majd Svédországból, Dánián keresztül Németországba utazik, ahol meglátogatja munkahelyeiken a magyar mezőgazdasági munkásokat, köztük a mintegy 600 Hajdúmezei mezőgazdasági munkásokat is, akiknek életviszonyairól személyes látogatása alapján kíván meggyőződést szerezni. Lossonczy István főispán távolléte alatti helyettesítésével a belügyminiszter Hajdúvármegye ügyeiben az alispánt, — míg Debrecen város ügyeiben a város polgármesterét bízza meg.

— **Zöld József polgármester-helyettes Budapest.** Zöld József polgármester-helyettes Budapestre utazott, ahol több városi ügy tárgyalását folytatja le az illetékes minisztériumokban, többek között tárgyalásra kerül a tűzoltó-műszerek építésének ügye is. Zöld József polgármester-helyettes ma, szombaton érkezik vissza Debrecenbe.

— **Biharmegye tüdőbeteg-otthon kér.** Berettyóújfaluból jelentik: Bihar vármegye közigazgatási bizottsága Molnár Imre főispán elnöklésével tartott ülésén elhatározta, hogy felterjesztésben kéri a kormánytól, hogy a felállítani szándékozott tüdőbeteg-otthonok egyikét Bakonszegen, vagy Berettyóújfaluban építtesse fel.

— **Két arab vezért halálra ítélték az angolok.** Jeruzsálemből jelentik: A katonai törvényszék csütörtökön az arab nacionalisták két ismert vezérét: Fakry Hamag és Sahib Rimavi szabadságvezetőket halálra ítélt. A két nacionalista vezért azért ítélték halálra, mert az angol katonák fegyverrel a kézben fogták el őket. Jeruzsálemben csütörtökön arab nacionalisták rálöttek egy autóra, amelyben arabok ültek és az autót egyik utasát agyonlőtték. A támadás azért történt, mert az arab nacionalisták szerint az autómobilban ülő arabok árulói voltak az arab nép ügyének.

Gyönyörű ünnepek szerepelnek a Szent István hét műsorán

Budapest, augusztus 4. Budapest székesfőváros ebben az évben különös fénytel ünnepeli meg Szent István napját. Az ünnepek augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján kezdődnek, a megnyitó napján szabadtéri hangversenyek, előadások, sportesemények, a Gyöngyös Bokréta bemutatkozása, és a szlovákiai magyar házak állatkertben rendezendő ünnepeinek szerepelnek. 16-án délután fél 5 órakor a Gyöngyös Bokréta csoportjai a Városi Színház előtti térről a városházára, majd a Szabadság-térre mennek, ahol megkoszorúzzák az irredenta szobrokat. A Felvidék bokréta is részt vesznek az ünnepeken. 19-én szerepelnek a műsoron az evezős bajnokságok, este pedig a honvédség és más alakulatok zenekarai zenés-fáklyás takarodót tartanak. Szent István napja zenés ébresztővel kezdődik. A Szent Jobb körmenetet fél 9 órakor a Várplébániából

vezeti a Koronázó főtemplomba Sereédi Jusztinián bíboros hercegprímás. A Szent Jobbot ezernégy száz bokréta kíséri. Utánuk pedig a nemzetiségek népviseletbe öltözött csoportjai vonulnak fel.

Fél egykor a Vár udvarán lesz zenés érségyváltás, este 8 órakor a feldíszített sétahajók díszmenetben vonulnak el a Dunán. A vezérhajón a Szent Korona kivilágított mását viszik. Este 9 órakor kiállanak a Dunapart fényei, s felzendül a Himnusz, utána pedig Szendy Károly polgármester üdvözlő megafonon keresztül a főváros vendégeit. Körülbelül háromnegyed 10 órakor kezdődik a Felvidék visszatérésének örömet jelképező tűzijáték. A következő napokon különböző sportversenyek és a Nemzeti Szalonban rendezendő népipari kiállítás szerepel a műsoron. A Szent István-hét ünnepeit augusztus 26-án fejeződik be.

„Szalma”

ebédmenü

1 pengő

a Páll-sörözőben

— **Ideges emberek gyomor- és bélpanaszainál reggelizés előtt legalább egy órával egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet esetleg kissé felmelegítve, gyakran igen hatásos háziszor, mert a székletet elrendezi, az emésztést előmozdítja és az egész anyacserejét jódékonnyal befolyásolja. Kérdezze meg orvosát!**

— **A Pesti Tőzsde új számában dr. Kacsóh Bálint, Tarján Ödön, Örkényi Béla, dr. Imre József, dr. Tóth László és mások nyilatkoznak. Érdekes tőzsdei, ipari és áruinformációk egészítik ki a kitünően sikerült új számot.**

Katonai térképek, fotó-cikkek, papíráruk

megbízható bevásárló helye:

Springerfoto, papírkereskedés

Ferenc József út 38. szám. Telefon: 30-57.

— **Ciano gróf és a római angol nagykövet tanácskozása.** Ciano gróf külügyminiszter csütörtökön este fogadta Sir Percy Lorraint római angol nagykövetet és mintegy félóra hosszat tartó megbeszélést folytatott vele. Itteni diplomáciai körökben érdeklődést keltett az olasz külügyminiszter és az angol nagykövet megbeszélése. Ugy tudják, hogy ezen az általános nemzetközi helyzetről volt szó.

A DEBRECENI GYÓGYFÜRDŐ ÜDÍT, GYÓGYÍT.

— **Bár lesz Columbus hajójából.** Párisból jelentik: Columbus híres hajójának, a Santa Maria-nak pontos mása a közeljövőben a Szajján vet horgonyt. A hű másolatot arról a hajóról, amelyen Columbus Amerikát felfedezte, 1930-ban építette egy titokzatos argentinai a honfoglalás hajójában. A hajó elkészülte után azonban a megrendelő nyomtalanul eltűnt és nem is vette át. Az érdekes hajót most egy párisi részvénytársaság megvásárolta és úszó bárt rendez be rajta. A bárát átalakított hajó a jahtklubokban vet majd horgonyt a Concorde-tér és a Louvre-múzeum között.

— **Felgyújtottak háromszáz kereszt gabonát.** Szombathelyről jelentik: A Szombathely közelében levő Náriai községben özv. Hompasz Jánosné zsúpfedélcses pajtája kigyulladt és a tűz átterjedt a szomszéd pajtára is. Háromszáz kereszt gabona, több szekér és egyéb gazdasági felszerelés elégett. A tüzet valószínűleg gyújtogatás okozta.

EGÉSZSÉGÉT ÁPOLJA, HA A DEBRECENI GYÓGYVÍZBEN FÜRDIK.

— **Öt francia újságíró elítéltek.** Öt párisi újságíró, akik a „Nemzeti fasiztaellenes szolidaritás” lapjában az afrikai gyarmatok függetlenségé mellett kezdtek akciókat, a párisi bíróság 1-2 esztendőre fogságra ítélt el azon a címen, hogy merényletet követtek el a francia terület sérthetlensége ellen.

— **Az oláh kormány tehetetlen a hesszaráblai nyomással szemben.** — Bukarestből jelentik: Besszaráblában ismét óriási a szárazság. A lakosság kétségbeesetten néz a téli hónapok elé. Az évről-évre megismétlődő szárazság a végsőkig elkeserítette a lakosságot, amit fokoz az is, hogy a kormány részéről nem kaptak támogatást. A búzát a rozsdafete tönkre, a tengeri a szárazság miatt kiszült és a gyümölcsstermelés is tönkrement.

— **Vattay Margit tanácskölájában** augusztus 5-én diák kolon kezdődik. Kossuth-u. 11.

— **Hirtelen halál.** Néhány nappal ezelőtt szállították a debreceni klinikára Patt Rezső 79 éves debreceni kereskedőt, aki szombat reggel hirtelen meghalt. Halálát érzelmesedés okozta. Az ügyvédség megadta a temetési engedélyt.

— **Egy kutya elgázolta a motorkerékpárt.** Pécsről jelentik: Stambader Ferenc 33 éves pécsi lakos feleségével motorkerékpáron rokonlátogatásba érkezett a baranyamegyei Marázs községbe. Amikor beértek a faluba, egyik házból hatalmas kutya rohant eléjük és nekiment a motorkerékpárnak. Stambader a váratlan támadás következtében elvesztette egyensúlyát és a gép felborult. Felesége a pótülésről lezuhant és arcán, valamint felső testén súlyos sérüléseket szenvedett. Stambader csak könnyebben sérült meg.

A református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órakor dr. Soós Béla, d. u. 5 órakor Csutoros Sándor. Kistemplomban d. e. 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor Sebestyén Endre, d. u. 6 órakor Nagy Sándor, Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Tamás Ferenc, d. u. 5 órakor dr. Bartha Tihor. Károlyi G.-téri templomban d. e. 9 órakor Kolozsvári Kiss László, d. u. 4 órakor Peleskey Károly. Ispótló-templomban d. e. 10 órakor Siposs Imre, d. u. 5 órakor Kulcsár Dezső. Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, d. u. 3 órakor Márki Kálmán, Homokkerti templomban d. e. 10 órakor Szilágyi László, d. u. 5 órakor Szilágyi László. Nyilastelepi templomban d. e. 10 órakor Mezey Béla, d. u. fél 6 órakor Orosz János. Csapókerti templomban u. e. 10 órakor dr. Danesházy Sándor, d. u. 3 órakor Vándor Ernő, Kerekes-telepi templomban d. e. 10 órakor Kulcsár Ferenc. Nyulási áll. iskolában d. e. 10 órakor Szabó Gábor. Tégláskerti áll. iskolában d. e. 10 órakor Magyar Bertalan. Egyeken d. u. 3 órakor Siposs Imre. Téglavetési gyűl. házban d. u. 3 órakor Kovács Árpád. Wollfka-telepi olvasóköri d. u. 3 órakor Szilágyi László. Horthy-kórházban d. e. 9 órakor Nagy Sándor. — Tanyai istentiszteletek: Ehes d. e. 10 óra: Kurnecz József, Ondód I. Kádár-dűlő d. e. 10 óra: Rápolty Árpád, Hármashegy d. e. 10 óra: vitéz Szabó Endre, Lukabáza d. u. 3 óra: vitéz Szabó Endre, Pallag d. e. 9 óra: Erdei Mihály.

A róm. kat. templomokban:

(Szezségkötél.) Rendes szentmisere d. e. 6, 7, 8, 20, 9 órakor. Feltizkor nagymisé tart és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás. Délen 11, háromnegyed 12, fél 1 órakor szentmise. Délután 6 órakor szentségbetétel, szentbeszédet mond Faragó László. — Kertési kápolnában a következők mondanak szentmisét: Csapókertben Murányi László, Nyilastelepen Milahis Imre, Augusztá-szanatóriumban Velepül Valtér, Hajdúsámszonban Novák Gyula, Józsa Faragó László.

A gör. kat. templomban:

Fél 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák- és katonamisé együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. Háromnegyed 12 órakor esendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzérajtatosság, 4 órakor vecsernye és szentégsimádás.

Az evangélikus templomban

d. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Koren Emil s.-lelkész.

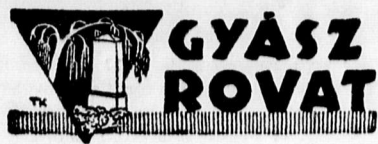
Istentiszteletek a baptista imaházban.

A Szappanos-utcai imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től 11-ig prédikáció, 11-12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6-8-ig prédikáció úrvacsora osztással. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig imaóra.

A DEBRECENI STRAND SZÓRAKOZTAT.

— **Káros villámcsapások Vámospéresen.** Vámospéresről jelentik: A hosszantartó szárazság után tegnapi reggel hirtelen elborult az ég s váratlanul bő zápor hullott alá a szikadott földre. A záporosított sűrű villámok és csattogás kísérte. A község határának Ösvény nevű dűlőjében Berki István gazdának egy szalma kazlába csapott a villám a tűz. Ugyancsak lecsapott a villám a Szurokfőző nevű dűlőben B. Szabó Lajos tanyájára. A tanya leégett s egy három éves tehene beleégett a tanyába. A nyár folyamán ezzel már három esetben okozott tüzet a villámcsapás.

Autótulajdonosok ne mulasszák el a szavatossági biztosítás kötését

GYÁSZ ROVAT

márczi Palattz Irén hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése hétfőn délután félöt órakor lesz a Köztemető 2. á. ravatalozó terméből a római katolikus egyház szertartása szerint. Elhunyt szerető testvérét és nagyszámú rokonságát börtöltötte gyászba. A temetést Fehértői vállalata végzi, Dégenfeld-tér 4.

Dóczy Lajos 64 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután öt órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint Lakás: Hold-utca 8. Gebauer cég rendezi.

Temetéseket és exhumálásokat legszolidabb árban Bartha temetkezési vállalat végzi. Püspöki palota.

Legpontosabban, legolcsóbban temet, szállít, exhumál, biztosít Fehértői temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 4. szám.

Dankó temetkezési vállalat, Sas-utca 3., Kossuth-u. 6., (telefon napjai 23-22, éjjel 30-66) temet, szállít, exhumál. Kérem ajánlatot kérni és ezáltal meggyőződni olcsó árakról. Kényelmes fizetési feltételek. Áránálal díjmentesen szolgálnak.

CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetem kiállítását szállítja. Telefon: Üzlet: 23-81. Lakás és telep: 11-90 szám.

A helek gyakori teltsége és puffadtsága, valamint a rekesz erősebb feltelődése a rendkívül enyhén és kellemesen ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggelenként éhgyomorra — teljesen megszűnik. Kérdezze meg orvosát!

Tizenhét ház égett le a borisfalvai tüzvészben. A burgenlandi Borisfalva községben esütörtökön tüzvész pusztított. A faluban tizen hét ház leégett. Azt hiszik, hogy a tűzet egy eldobott cigareta okozta. Az anvagi kár igen nagy.

Eletmentő magyar-orosz tanító. Simon István katona, mátranovákai legény, aki szabadságát otthon tölti, fürdés közben a nyírmédpusztai halastóban a mély és hideg vízben görcsöt kapott s fudokolni kezdett. Többszöri segélykiáltására a fürdőközség közlő Bajczura Pál magyar-orosz tanító, a Nyírmédpusztán nyaraló magyar-orosz gyermekcsoport kísérője, segítségére sietett. Sikeresült is a fudokló katonát kimentenie s csónakban a partra szállítani.

Koszorú megváltás. Dr. Félégyházy Sándor főorvos, édesanyja elhunyt alkalmából a debreceni övönöstület 14 pengőt adományozott azzal a meghagyással, hogy a debreceni jótékony nőegylet árvaháza részére juttassuk el. A követésre méltó adományt rendeltetési helyére juttatjuk. Debreceni Ujság—Hajdúföld kiadóhivatala.

Bányaszerencsétlenség 10 halott 5 súlyos sebesült. Wulfrath-Flandersbach mellett, egy kőbányában beomlási szerencsétlenség történt, amely eddig hét halálos áldozatot követelt. A beomló kőtömeg számos munkást temetett maga alá, akik közül péntek reggelig hetet holtan húztak elő, ötöt pedig életveszélyesen súlyos állapotban. Nem tartják kizártnak, hogy a szerencsétlenséget robbanás idézte elő, amely földcsuszamlás miatt következett be.

Nagy sikert arattak a Külkereskedelmi Hivatal filmjei a debreceni Nyári Egyetemen

Mint ismeretes, a Külkereskedelmi Hivatal a debreceni Nyári Egyetem külföldi hallgatói részére filmbemutatókat rendez. Az első ilyen filmbemutató augusztus 4-én, délután volt, melyet megelőzően dr. Wenhardt Béla, a m. kir. Külkereskedelmi Hivatal aligazgatója francia nyelvű előadást tartott. Előadásában ismertette a magyar külkereskedelem aktuális problémáit, és ennek során röviden vázolta a magyar külkereskedelem történeti fejlődését, majd pedig a külkereskedelem és a magyar gazdasági élet összefüggéséről beszélt. Megemlékezett a mezőgazdasági kivitel ismertetésénél az egykéz rendszerről. A búzaértékesítés problémája kapcsán vázolta a búza vetésterület fenntartása, illetve csökkenése körüli vitákat. Érdekesen boncolgatta az ipari növényeknek, mint búzahelyettesítőknek termelési lehetőségeit.

A magyar ipar hatalmas fejlődését adatokkal alátámasztva különösen kiemelte a mezőgazdasági iparok nagy jelentőségét az agrár Magyarországon, nem felejtkezve el a gyáriparnak, mint Magyarország gazdasági függetlenségének egyik legkomolyabb biztosítékáról sem.

Különösen hangsúlyozta a háziiparnak, mint szociális iparágaknak a jelentőségét abból a szempontból, hogy a háziipar prosperitása a földműveléssel foglalkozó lakosságnak

az egész éven át kereseti lehetőségét biztosít.

Ismertette a területi változások következtében előálló új helyzet gazdasági jelentőségét. Befejezésül vázolta azt a nagyarányú propaganda-tevékenységet, amelyet Magyarország gazdasági téren a magyar kivitel előmozdítása érdekében végez.

Az előadást követően a Külkereskedelmi Hivatal kultúrfilmjei közül „A magyar falu művészete”, „Magyar bor” és a „Vadászat Magyarországon” c. filmeket mutatták be.

Mind az előadás, mind a filmek nagy sikert arattak és a jelenvolak láthatóan mély benyomásokkal távoztak. A filmvetítést több ízben hangos taps szakította meg. A következő filmbemutató augusztus hó 15-én lesz, melynek során a magyar iparral foglalkozó kultúrfilmek kerülnek vetítésre.

A mezőgazdasági tanfolyamon Hank Olivér, a Mezőgazdasági Kamara főtitkára tartott előadást „Az öntözéses vízgazdálkodás” címmel. Az Alföld mezőgazdasági életében jelentős lépés a vízgazdálkodás bevezetése, amellyel már igen szép eredményeket értek el. A Hortobágyon rizstermelés folyik öntözéses alapon igen nagy siker mellett. Mivel a Nyári Egyetem hallgatói vasárnap kirándulnak a Hortobágyra, kiváló bevezető volt Hank Olivér előadása.

Az időjárás Debrecenben 1939. július havában

Az elmúlt július hónap időjárása meleg és esőszerű volt. A hőmérséklet havi középértéke Debrecenben 23.1 volt, vagyis 1.9-del melegebb a 60 esztendő júliusi átlagnál. A hőmérsékleti tekintetben a hónap nem volt egységes jellegű. Az első tíz napon 3 fokra rugott a hőfok, utána következőleg majdnem egy fokos hiány lépett föl néhány napon át, míg a hó közepétől 8—9 napon keresztül volt a hónap legmelegebb időszaka, amikor is a hőmérséklet 5—6 fokkal emelkedett az átlag fölé. A hó utolsó napjai hűvös időjárást hoztak, a hőmérséklet néhány három fokkal az átlag alatt maradt. A legnagyobb meleget 22-én érték el, 38.2 fokos esütsértékkel, amely csak néhány tizeddel maradt el az 1935. június 28-án észlelt 38.8 fokos eddigi Debrecenben észlelt legmagasabb hőmérséklet mögött. A hónap meleg jellegére jellemző, hogy 18 napon haladta meg a nappali fölmelegedés értéke a 30 fokot, 5 napon pedig a 35 fokot. Az éjszakák is melegek voltak, legalacsonyabbra a hőmérséklet 26.-án

süllyedt, két méter magasságban 9 fokra. Hogy milyen nagy szélsőségeket egyesített magában hőmérsékleti tekintetben ez a hónap, arra jellemző július 26-ik napja, amikor négy nappal a 38 fokot meghaladó trópusi hőség után 14 fokra süllyedt a nappali hőmérséklet. Ez oly alacsony hőfok, hogy júliusban ilyen alacsonyra az elmúlt 10 esztendőben egyetlen egyszer sem süllyedt a hőmérséklet. Eső és zivatar az elmúlt hónapban elég gyakori volt, azonban a zivatárok nem hoztak kiadós esőket. Az összességében Debrecenben 47.6 mm-re rugott, 9 mm-el kevesebb sokéves átlagnál, illetve annak 84 százaléka. Eső 11 napon esett, ezek közül a legnagyobb mennyiséget 17.3 mm-t 26.-án mérték 10 mm-e meghaladó esők csak egy napon, 10.-én volt. Az esők közül nem kevesebb, mint 8 járt zivatarral.

Az eső július havi mennyisége Debrecen környékén is meglehetősen csekély volt, így Óhatárdón 24 mm esett, legtöbb eső esett 27.-én 16 mm. Hortobágy—Halastó 27. mm.

Uj tölgyparketta,

(Lerakás P 1.20)

Parketgyári froda: József kir. herceg-u. 5. II. 3. Telefon: 28-71.

használatlan, garantált száraz, korlátolt mennyiségben

négyszétméterenként

P 4.50

legtöbb esett 26.-án 18.7. Hortobágy—Máta 22 m. legtöbb esett 26.-án 8.3 mm. Püspökladány 32.1 mm., legtöbb esett 25.-én 22.2 mm. Bocskaykert 34.8 mm. legtöbb 26.-án 16.0 mm. Savóskúti erdő 51.5 mm. legnagyobb esőmennyiség 19.4, 26.-án.

A júliusi meleg időjárás különösen a hónap első felében az aratási és cséplési munkálatokra kedvező volt, a további időkben azonban a nagy meleg és az esőhiány a kapások fejlődésére rossz hatással volt. Debrecen, 1939 augusztus 5.

Dr. Berényi Dénes
intézeti tanár.

Bombák robbantak Palesztinában

Kairó, augusztus 2. Jeruzsálemi jelentés szerint a zsidók bombát dobtak a város arab negyedében. A robbanás súlyos károkat okozott. A rendőrség több tüntető letartóztatott, akik beismerték, hogy cionista terrorszervezet tagjai és az utóbbi időben több merényletet hajtottak végre.

Jeruzsálem, augusztus 2. A jeruzsálemi rádióállomás studiójára szerdán három bombát dobtak. A bombák súlyosan megsebesítettek két embert.

— Erzsébet angol királyné 39. születésnapja. Londontól jelentik: Erzsébet királyné bizalmas családi körben ülte meg 39. születésnapját.

— Lengyel diákok Pécsen. Pécsről jelentik: Ma délelőtt 20 főnyi lengyel diákcsoport érkezett Pécsre. A lengyel egyetemi hallgatók megnézték a város nevezetességeit és este tovább utaztak.

— Jugoszláviába érkezett a kenti hercegi pár. Belgrádból jelentik: A kenti hercegi pár Velencéből Ljubljánába indult. A hercegi pár Brdo-ban néhány napig Pál kormányzóherceg és Olga hercegnő vendége.

— A földközi-tengeri angol hadihad főparancsnoka Törökországban. Ankarából jelentik: Cunningham tengernagy az angol földközi-tengeri hajóraj főparancsnoka pénteken Ankarába érkezett.

— Véget ér a nagy amerikai sztrájk. Detroidból jelentik: A General Motors igazgatója és 7500 sztrájkoló munkás megbízottai között létrejött a megegyezés. Valószínű, hogy a sztrájkoló munkásság is hozzájárul a megegyezéshez és abbahagyja a július 5-ike óta tartó sztrájkot.

— 7.000 font kárt okozott a jeruzsálemi rádióban elkövetett bombamerénylet. Jeruzsálemből jelentik: A jeruzsálemi palesztina Rádió studiójában elkövetett bombamerénylet mintegy 7.000 font anyagi kárt okozott. A merénylettel kapcsolatban három zsidót letartóztattak. A katonai bíróság 2 arabot titkos fegyverviselés miatt halálraítélte.

ÁRAMSZÜNET

Tisztelettel értesítjük áramfogyasztó közönségünket, hogy augusztus hó 6.-án, vasárnap hálózatunkon eszközözlendő javítások miatt áramszünetet tartunk a következő helyeken és időben: délelőtt 6—14 óráig: Petőfi-tér, Deák Ferenc, Hunyadi, Ferenc József-út Kossuth utca eleje, Dégenfeld-tér, Kálvintér, Péterfia-u. páros oldala, Rothermere-u. Magoss György-tér. — Kétmalom-u. Károly Ferenc József-út, Bőszörményi-út vége, Libakert, Csige-kert, Vénkert, Újkert, Sestakert, Andrassy, Porozslay, Komlóssy, Horthy Miklós utakon és a Nyulasi rokkant telepen. Világítási Vállalat.

SZINHÁZ

VIDEKI POLGÁRMESTEREK
A KULTUSZMINISZTERNÉL
A STAGGIONE-ÜGYBEN

A vidéki szintársulatok ügyében a Színészkamara küldöttséget szándékozott meneszteni Hóman Bálint kultuszminiszterhez. A küldöttséget a miniszter rendkívül nagy elfogultsága folytán nem fogadhatta, magához kéri ellenben a csütörtöki nap folyamán Cselle Lajos kamarai főtitkárt, hogy ő részletesen tájékoztassa a vidéki helyzetről. Cselle Lajos csütörtökön a késő esti órákban távozott Hóman Bálinttól, aki a tárgyalások folyamán kijelentette, hogy teljes mértékben a staggione-rendszer mellett foglal állást. Ebben az ügyben legközelebb magához kéri a négy legnagyobb vidéki város.

Szeged, Debrecen, Kassa és Pécs polgármestereit és az érdekelteket együtt fogja meglátogatni a vidéki színházak jövő szezójának sorsát.

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Szombaton este eredeti bemutató. Szinre kerül Szalacsy Rácz Imre történelmi színjátéka, a „Spanyolország.” A darab egyik főszerepét a debreceni közönség régi kedvence Tanay Emil játssza.

Vasárnap délután olesó helyárral „Bors István” kerül színre.

Vasárnap este búcsú előadás keretében Dárió Nikodém nagysikerű vígjátéka, a „Tökmag” van műsorban.

Mind két esti előadás ketten egy jeggyel.

MOZI

Vágyak valcerea

(Bemutató a Vígsház moziban)

A Vágyak valcerea, vagy másik címen a Három keringő tipikusan francia film. Francia a rendezésében, témájában, kidolgozásában, sőt abban is, hogy kizárólag tizenhat-éves feletiek nézhetik meg. Lényegében a francia filmgyártás egyik legszebb gyöngye, amelyben három korsókat elevenít meg csodálatosan szép Strauss-valcer. Ezek adják tulajdonképpen a darab egész lényegét. A három keringő körül kering a darab teljes gépezete, amelynek főszerepében a szép és kedves Yvonne Printemps játszik művészi és énekel gyönyörű hangján. Maga a mese nem nagyon igényes, sőt mintha nagyon is hézagos volna a keret, de a kiállítás, a rendezés és a szereplők játéka mindent feledtet. A Vígsház legújabb műsorát magyar világhíradó vezette be nagyon érdekes és aktuális események közvetítésével. A pénteki bemutatónak általában megérdemelt és mégis sikere volt.

Szombaton fél 7—9 órákor:
KÉT SLÁGER!
A HÁROM BETYÁR,
SAMURAJ LEÁNYA.
Holnap:
ARSENE LUPIN VISSZATÉR
és „Magándetektív”.

TESTEDZÉS

Bajok vannak a jelenlegi Bocskay körül

Debrecen város egyik komoly vezető férfia a következő nyilatkozatot tette meg a Nemzeti Sport-nak:

— Sokszor, igen sokszor halljuk a panaszt, hogy a város nem támogatja a Bocskait. Hát ez nem egészen így áll, mert a város igenis támogatja, az azonban elismerem, hogy ez a támogatás nem olyan mértékű, amelyik biztosíthatná az egyesület zavartalan működését. Hogy ez miért nincs így, annak komoly okai vannak, amiről igen sokat lehet beszélni. Röviden ezeket mondhatom:

— A Bocskai vezetői azt állítják, hogy idegenforgalmi szempontból sokat jelent a városnak a csapat. A válaszom: valóban jelentene, ha a Bocskait itthon játszani le minden bajnoki mérkőzését és nemzetközi mérkőzéseket is igyekezne rendezni. Ezzel szemben az a helyzet, hogy évek óta a legfontosabb és idegenforgalmi szempontból valamit jelentő mérkőzéseinek a pályaválasztói jogát sorra eladja, nemzetközi mérkőzéseknek pedig se híre, se hamva! Továbbá: nem támogatja a város azt a csapatot,

amelyeknek jóformán semmi köze sincs Debrecenhez, hiszen játékosai között csak nagytólval lehet találni egy-két debreceni fiút. Akik debreceniek voltak, vagy már azoknak számítottak, azokat is sorra „eladta” az egyesület. Azután itt van az állások ügye. „Legalább állást adna a város a játékosoknak” — halljuk igen gyakran a panaszt. Hogyan kívánják a várostól azt, hogy olyan játékosokat fizessen, akik egy évben több hónapot külföldön töltenek. Ez igen rossz vért szülne s ezért nem vállalhatja a felelősséget a város egyetlen vezetője sem. Tovább megyek: hogyan támogatna a város hivatalosan olyan egyesületet, amelyik 1929 óta nem fizeti OTI-tartozását és a várossal szemben fennálló kötelezettségeinek is csak akkor tett eleget, ha a város erőszakot alkalmazott. Gyökeres rendszerváltozás kellene ahhoz, hogy a város keblére fogadja a Bocskait. Ennek a rendszerváltozásnak a garanciáját azonban nem látjuk, így tehát bajosan lehet szó arról, hogy a jelenlegi Bocskai megfelelő mértékben élvezhesse Debrecen városának támogatását.

s több számban a kerületi csúcseredmény megjavítására van kilátás.

SUOMIWAARA JORMA

FINN VERSENYZŐ INDUL

A MASZ ATLETIKAI VERSENYEN

Érdekes eseményre lesz a MASZ keleti kerülete által szombat és vasárnap rendezendő versenynek: Suomiwaara Jorma wipuri versenyző indulása szombaton a 400 és vasárnap a 200 m-es síkfutásban. A kiváló finn versenyző ugyanis részt vesz a Nyári Egyetemen s itt is szorgalmasan gyakorol és versenyez, hogy formájában ne álljon be hanyatlás. Szorgalmasan tanul magyarul Finnországban is, most meg itt a Nyári Egyetemen, azután pedig Budapesten tökéletesen meg akar tanulni, mivel a jövő évben Helsinkiben tartandó világbajnoki versenyen ő lesz a magyar csapat kérésője s a magyar csapattal együtt fog lakni az olimpiai faluban.

SPORTHÍRMONDÓ

Valamennyi NB. és NBB. egyület pályáját felül fogja vizsgálni a szövetség. A visszatérő városok egyletei külön felvilágosító levelet fognak kapni a sporttelepek berendezésére vonatkozó előírásokról.

Békésabban önálló alosztályt állítottak fel. Az MLSZ miniszteri biztosa az új alosztály vezetésével Uhrin András dr-t bízta meg. Komoly szervezés indult meg s már augusztus 20-án megkezdődnek a bajnokságok.

Vághy Kálmán bekerült az MLSZ miniszteri biztosa legszűkebb gárdájába. Vághy a magyar futballélet egyik legtekvesebb katonája. Nagyobb tevékenységet a középmagyarországi alszövetségben fejtett ki.

A teniszcsapatbajnokság első napján Szigeti legyőzte Asbóthot 3:6, 7:5, 6:1 arányban. Az UTE 6:0-ra verte a BBTE-t. A többi eredmények: MAFC—MTK 6:0, MAC—BSE 5:1.

Közgazdaság

Piaci árak

Gyümölcsárak: citrom db. 8—11, dió kg. 1.40 P, dióbél kg. 4.30 meggy kg. 16—40 f, málna kg. 40 f, alma kg. 10—40, körte kg. 12—36 fillér, barack kg. 16—30, duránai barack kg. 40—56, sárgadinnye kg. 6—12 f, szilva kg. 16—20, ringló kg. 24—32 f, görögdió kg. 10—14, ribizke kg. 20—24 f, csemegecsó kg. 40 f,

Baromfiárak: tyúk kg. 1.10—1.20 sovány kacsa és liba kg. 90 f, kővér kacsa és liba kg. 1.10—1.20, pulyka kg. 1—1.20 P, csirke kg. 1.50 P, tojás drb. 6—8 fillér.

VALTOZATLAN A KÉSZÁRUPICAC

Üzletellen a készárupiac. 7400 méter-mázsza búza, 300 méter-mázsza takarmány-árpa 150 méter-mázsza sörárpa, 450 méter-mázsza rozs és 300 méter-mázsza zab kell el tegnapi áron. A tengerikínálatt teljes hiányát mutatja, hogy kukoricából egyetlen kötés sem volt.

Újhúza: tiszavidéki és kisalföldi 77 kg-os 19.50—19.75, 78 kg-os 19.70—19.95, 79 kg-os 19.90—20.15, 80 kg-os 20.00—20.25.

Újroz: pestvidéki 14.40—14.50, más származású 14.50—14.75.

Újtakarmányárpa: elsőrendű 16.50—16.75, középmínőségű 16.00—16.50.

Zab: középmínőségű új 17.90—18.06

Tengeri: tiszántúli 18.15—18.25.

Ferencvárosi sertésvásár. A pénteki ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 521 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 102 darab. Az irányzat változatlan. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 106.50, szedett sertés I 100—103, II 93—98, III 84—91, angol sonkasertés I 99, exportzsír 150 fillér kilogrammonként.

Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy az idegen beszedési körből, vagyis vidékről, akár tengelyen, akár vasúton, vagy postán újján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, szeszitalneműk (pálinka, likőr, tiszaszesz, egyéb égetett szeszitalneműk és folyadékok), hús, szalonna, hár, stb. — az alább megjelölt módon jelentse be. Mindenki, aki hirt két litert meghaladó, de 25 literen aluli, sőt két litert meghaladó, de 25 literen aluli szeszitalneműket egy litert meghaladó, de 25 literen aluli mennyiségben vasúton, vagy tengelyen, kézi, vagy személy-podgyásként a város területére behoz, tartozik a behozott adó tárgy nemét, mennyiségét az illető helybeli vasúti állomáson, illetve a vásárlóknál a bejelentések átvételére jogosított közegek-nél a behozattalal egyidejűleg azonnal bejelenteni és a behozott mennyiség után a törvényesen megállapított fogyasztási adót ugyancsak a fentmellített közegek-nél a közegek által kiállított hivatalos nyugta (fogyasztási adóbarca) ellenében azonnal megfizetni. Mindenki, aki a fent felsorolt fogyasztási adóköteles cikkeket vasúton, vagy tengelyen, kézi, vagy személy-podgyásként 25 literen, illetve 25 kg-on felüli mennyiségben a város területére behoz, a behozatalkor azonnal köteles azt a vasúti állomáson kirendelt fogyasztási adóellenőrző közegek, illetve a behozatali útvonalakon felállított vám-sorompók kezelői elé állítani, s ezen felül a behozott adó tárgy nemét, mennyiségét, úgyszintén az elraktározás helyét és idejét a behozattalól számított 24 órán belül a városi adóhivatal fogyasztási adókat kezelő osztályánál (városi adóhivatali udvar, földszint) bejelenteni. A postacsomagban bármilyen mennyiségben érkezett fogyasztási adó alá eső cikkek a postai kézbesítéstől számított 24 órán belül ugyanitt szintén bejelentendők. Közli a városi adóhivatal a város lakosságával azt is, hogy a fogyasztási adó alá eső cikkeket tengelyen vagy gyalogosan csak a sorompóházakkal ellátott nyilvános úton szabad a város területére behozni, s hogy az összes utak fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartatnak. A fogyasztási adó alá eső cikkeknek a sorompóházakkal el nem látott úton történő szállítása, valamint a bejelentés elmulasztása jövedéki kibágást képez, melynek során a mulasztó 1—1000 pengőig, illetve a megrövidített, vagy megrövidítés veszélyének kitétt fogyasztási adó, illetve adópótlék négyeszeres összegéig annak nyolcszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik. Városi adóhivatal.

1939. aug. 1.

HIRDETMENT

(Munkaadók figyelmébe)

Felhívja a városi adóhivatal a város területén lakó összes munkaadókat, hogy adóköteles (heti 20 pengőn, illetőleg havi fizetésekénél havi 80 pengőn felüli keresetű, vagy javadalmaszást) illetményű alkalmazottaikat havonként jelentsék be a városi adóhivatal 23. sz. szobájában a hivatalos órák alatt és a járó alkalmazotti kereseti adókat, különadót és rokkantadót a városi adópénztárba ugyanakkor fizessék be.

Az alkalmazottaknak kereseti adó alá bejelentése könyvkereskedésekben vásárolható „Illetményjegyzékek”-en történik, amit a munkaadó köteles minden hónapban két példányban kitölteni s azt sajátkezű névaláírásával ellátva beszolgáltatni.

A hettízes alkalmazottak külön e célra nyomtatott illetményjegyzékeken, a havi fizetések viszont más besztású illetményjegyzékeken jelentendők be. Az illetménybe beleszámít az alkalmazott természetbeni járandósága értéke is, valamint a borralalók, kapupénz, líflpénz, villamospénz, a természetben kapott földhasználat, állattartás stb. is.

A munkaadókat a városi adóhivatal a munka helyén ellenőrizteti és a mulasztók terhére esetenként 100 pengőig terjedhető bírság kiszabásáról gondoskodik.

Városi adóhivatal

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Felelős kiadó:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Gyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szolg 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szolg 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szolg 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szolg 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből szedett, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdőszavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díjak mindenkor előre fizetendők.

NYOMOZO IRODA

Bizalmas ügyekben forduljon Gálócsy évtizedes nyomozóirodájához. Vigkedvő Mihály-u. 23. Telefon: 28-72. 10

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Takarítónő
keresek 1-re orvosi rendelőbe, esetleg lakással. Cím: Szent Anna-u. 9. 1931

Bejárónő
jó bizonyítvánnyal, fizetéssel, kocsittal felvétetik. Dózsa-utca 12/b. Ny.

Betöltendő állás FERFIKNAK

Egy
fiatal borbélysegédet állandó munkára azonnal felveszek. Haja Jenő. Petőfi-tér 3. Ny.

Vidoni
szalámigyárba megbízható, jó bizonyítvánnyal rendelkező kocsi azonnal felvétetik. 50

Kifutófiú
vagy leány felvétetik. Piac-u. 81. Weisz fogtechnikusnál 51

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Ereltségizett
fiatalnő megfelelő állást keres. Ajánlatot „Munkaerő” jellegű kiadóhivatal továbbít 35

ÁLLÁST KERESŐ FERFIK

Sofőr
Állást keres magán-, személykocsira, nőlen fiatalnő, Károly Ferenc József-utca 30.

Férfi
felöltő és öltöny szövetek minden hozzávaló. Férfi divat sport és galléros ingek olcsó árban
Petrikné
Szent Anna-u. 5. szám

BUTOROZOTT SZOBA

Kiadó
bőrgarnitúrával bútorozott utcai szoba egy vagy két személy részére, esetleg ellátással. Piac-u. 77. I. e. 4. 17

KIADÓ LAKÁS 1 SZOBÁS

Egy szoba,
konyha, nagy raktár és istálló szeptember 1-re kiadó. Simonffy-u. 30. 7.

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Két szoba
rendelőnek, irodának, vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó-u. 10. az emeleten. Értekezni az udvari lakásban 1769

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

4-szobás
modern lakás teljes komforttal kiadó augusztus 1-től. Csapó-u. 59. 1617

AJÁNLAT

Különlegesen szép selymek érkeztek maradékokban. Dr. Révész Gézáné, Piac-utca 40. sz. Hangya-udvarban. 26-1438

FIGYELEM!
Mielőtt lakást kifestetné, ajtóit, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot
SZEKERES
festővállalattól,
Debrecen, Homok-u. 122. Telefon 13-19

Cipők,
nyári és téli divatcipők nagy választékban, minden színben legolcsóbban. Nagy Béla cipőüzletében szerezhetők be. Dégenfeld-tér 11. Tiszapalota. 817-1985

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Családi ház emeleten idősebb háztulajdonos gondozását vállalám. — Címet „Tisztviselőcsalád” jellegű kiadóba kérek.

Lakberletkötéssel
családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Allami tisztviselő” jellegű kiadóba kérek. 319

Gyermektelen,
nyugdíjas házaspár szeptember 1-re tiszta 2 szoba, konyha, kamara, pincés, esetleg kertés lakást lehetőleg keresztén tulajdonos, vagy egy lakó társaságban „Pontos fizető” jellegű keres. 1914

Nőlszabók!
Azsurozást Entlizést
sablonok készítését magyaros ruhák előrajzolását
csak Szent Anna-utca 10.
Pikó L. kézimunka-ípar, árajánlat díjtalan.

KERESLET

Mosott rongyot
vesz lapunk kiadóhivatala. Ferenc József-út 56. Megyeháza mellett. 1888

Veszek
használt bútorokat, zálogjegyet, mindenféle ingóságot. Hívásra jövök. Csapó-u. 16. 11-1606

Bútorozott szobába
intelligens szobatársat keresek azonnalra. Kigyó-u. 27. sz. keresztúlpület. Sz.

1 kgr. nagyon szép szőlő
Csaba gyöngve 48 fillér
Gödény csemegeüzlet
Csapó-utca 7. Telefon: 17-64.

HANGSZER

Irjon
egy levelezőlapot Gartner zongorahangolónak. Helyben 1843

Zongorák,
pianinók megbízásból alkalmi áron 240 P-től. — Tanczer, Batthyányi-u. 1. 1890

BIRTOKBÉRELT

Kiadó
Nagycserén 29. kat. hold föld. Csillár eladó. Értekezni dr. Lengyel, Fűvészker-tér 14.

AUTO-MOTOR KERÉKPÁR

Autókarosszéria
kifogástalan állapotban lévő sötétkék, 6-személyes, amely a Debreceni Repülő Club tulajdona, eladó. Megtekinthető Szoboszlai garage, Széchenyi-u. 24.

PÉNZ

Pénzt
hátra, földre folyósítottok, második helyre is. Kényszerkölcseont, részvényeket veszek. Mandel Péterfia 4. Ny.

BUTOR

Eladó
különböző antik és modern bútorok. Értekezni kizárólag 8-1-ig Miklós-utca 4. I. em. 81-1755

ELADÓ HÁZHELY

Népfürdő mellett,
közvetlenül, Kassai-úton házhelyek eladó négy-szögölenként tizenegy P-ért. Értekezni Bösztörményi Béla ügyvédnél. Piac-u. 70. 82-1460

ELADÓ HÁZ
Kömlőssy-út 36. sz. alatt modern családi ház teljes komforttal. Egetem közelében jutányosan eladó. Értekezni lehet Bösztörményi Béla ügyvédnél. Ferencz József-út 70. 82-1459

ELADÓ

Budai Ezsaiás-utca 51.
számú 2-szobás, előszobás kényelmes családi ház. 744

Forgalmas helyen,
a nagyállomás mellett. Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzleti helyiség lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, vilány. Értekezni van, — kevés pénzért megvehető. Az üzleti helyiség kocsmának kiadó. 369

Családi ház
18 évig még adómentes. 448 négy-szögöl telken, szőlő és gyümölcsös, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfelfjáróval, alapincézve, jóvízű kúttal, részben teher átválalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám. Homokkert. 243

Kftán6

Állapotban lévő 3-személyes DKW és 2-személyes Fiat Balilla autók, továbbá 500-as Puch, Ariel és B. S. A. motorkerékpárok eladók Szoboszlaynál. Széchenyi-u. 24.

Ertékes és jövedelmező ház közvetlen a vasút közelében minden elfogadható árért eladó.
Teleki-u. 104.

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Konkolyozógép-triőr
alig használt, szelelővel eladó. Értekezni József kir. herceg-u. 2. halcsarnokban. 24

Csepőszekrény,
tíz éves, gőzlokomobilok 4-6-8 HP eladók, bérheadók, bérceplést vállalok. — Motorkerékpárok: Jawa 100-as, Puch 280-as, Sach-Csepel segédmotorok egyszázötven pengőtől. Új Csepelmotor és alkatrészek. Király, Royal-épület. 921

ELADÓ FÖLD

300 □-81
termő gyümölcsösökkel vilatellek eladók. Sesztina-utca 4. (Kisállomás mellett.) 82-1524

Eladó
18 hold tanyásföld kis-macsi iskola mellett. — Ugyanott 3 hold. Értekezni a helyszínen. Ny.

Eladó
17 k. hold prima szántó Hajduszóvát határában. Jelenleg 4 máza búzáért van haszonbérbe adva. Érdeklődni Ajtó-u. 6. sz. alatt. Ugyane ház eladó. 1918

KÜLÖNFÉLE

78 hold
földemet debreceni bérházzal elcserelem. Cím a kiadóban. 1906

ELADÓ INGOSÁG

Két,
bontásból kikerült nyolcszárnyú ablak olcsón eladó. Domokos Lajos-u. 24. sz. 1905

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén.
Igazgató:
SOMOGYI GÁBOR.

MAVAUT autóbussz menetrend

Ervényes 1939 június 30-tól szeptember 1-ig

Debrecen—Békéscsaba

14.10	17.30	17.40	Debrecen Arany Bika	9.50	11.35
14.43	18.05	18.14	Hajdúszoboszló gyógyfürdő	9.17	11.04
15.27	18.56	18.56	Püspökladány Rakóczi Földes község-háza	8.35	
	18.49		Szeghalom p. u.	7.27	10.22
16.38	20.05	20.05	Mezőberény	6.36	8.20
17.25	20.51	20.51	Békéscsaba Csaba sz.	6.00	7.45
18.00	21.25	21.25	Békéscsaba p. u.	i.	7.38
18.05	21.32	21.32			

JELMAGYARÁZAT:

x = csak délután, + = csak vasárnap és ünnepnap közlekedik